

Hatály: 2015.VIII.2. - 2015.VIII.2.

21/2015. (V. 4.) NFM rendelet

a légi járművek gyártásáról, építéséről és műszaki alkalmasságáról

A légi közlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 74. § (1) bekezdés *y)* pontjában, valamint a 74. § (2) bekezdés *d)*, *h)* és *o)* pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 109. § 13. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A rendelet hatálya és értelmező rendelkezések

1. § E rendelet hatálya a polgári repülés területén közös szabályokról és az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség létrehozásáról, valamint a 91/670/EK tanácsi rendelet, az 1592/2002/EK rendelet és a 2004/36/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. február 20-i 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 216/2008/EK rendelet) hatálya alá nem tartozó polgári légi járművek tervezésére, gyártására, építésére, típus- és légi alkalmassági tanúsítására, egyedi repülési engedélyére, folyamatos légi alkalmasságának fenntartására, valamint megfelelési tanúsítására terjed ki.

2. § E rendelet alkalmazásában:

1. *autogiro*: a levegőnél nehezebb légi jármű, amelyet repülés közben egy vagy több rotoron keletkező felhajtóerő tart a levegőben, amely rotorok szabadon forognak alapvetően függőleges tengely körül (ún. gyroplane);

2. *ballon*: olyan, a levegőnél könnyebb, erőgéppel meghajtással nem rendelkező légi jármű, amely meleg levegővel vagy gázzal töltött (ún. free balloon);

3. *ejtőernyő*: olyan, a légi közlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény (a továbbiakban: Lt.) 12. § (1) bekezdése szerinti személyzet által vezetett egyéb repülőeszköz, amelynek kormányzása aerodinamikai módon történik, a szárny alakját az áramlás biztosítja, alkalmas szabadesésben történő nyitásra, vezetője a szárnyon több felfüggesztési ponthoz csatlakozik (ún. parachute);

4. *folyamatos légi alkalmasság*: mindazon folyamatok összessége, amelyek biztosítják, hogy a légi jármű a teljes élettartama alatt megfeleljen a légi alkalmassági követelményeknek és azt, hogy a légi jármű biztonságosan üzemeltethető legyen;

5. *gyalog siklórepülő*: lábról induló siklórepülő;

6. *helyből felszálló repülőgép*: a levegőnél nehezebb olyan légi jármű, amely képes a függőleges felszállásra, a függőleges leszállásra és a kis sebességgel történő repülésre, és amely elsődlegesen a motormeghajtású emelőszerkezettől, vagy az emeléshez alkalmazott motor tolóerőtől függ ezen repülési tartományokban, valamint az emelésben szerepet nem játszó nem forgó légi jármű-felülettől, vagy felületektől a vízszintes repülés alatt (ún. powered lift);

7. *helikopter*: olyan, a levegőnél nehezebb légi jármű, amelynek levegőben maradását általában a függőleges tengelyre szerelt egy vagy több erőgéppel meghajtású rotoron képződő felhajtóerő biztosítja;

8. *karbantartás*: légi járműnek, vagy légi jármű komponensének nagyjavítását, javítását,

ellenőrző vizsgálatát, cseréjét, átalakítását vagy hibaelhárítását, vagy ezek kombinációját jelenti, a repülés előtti ellenőrzés kivételével;

9. *katonai múltú légi jármű*: a 216/2008/EK rendelet II. Melléklet *d)* pontjában, valamint az *a)* pont *ii)* alpont harmadik francia bekezdésében meghatározott légi jármű;

10. *KIT építésű légi jármű*: olyan amatőr építésű légi jármű, amelyet nagyobb részegységeket, vagy előre összeszerelt elemeket magában foglaló építőkészletből építenek meg;

11. *komponens*: bármely hajtómű, légcsavar, összetett alkatrész, berendezés;

12. *könnyű autogiro*: a 216/2008/EK rendelet II. Melléklet *f)* pontjában meghatározott légi jármű;

13. *kutatási, kísérleti, vagy tudományos célú légi jármű*: az ismeretanyag bővítése, új alkalmazási lehetőségek kidolgozása érdekében a következő célból épített légi jármű:

a) az üzemeltetés során megállapítsák egy ötletéről annak további fejlesztési lehetőségeit (pl. új berendezés installációja, új üzemeltetési technikák, repülőgépek újfajta alkalmazásai),

b) valamely előírásnak, követelménynek történő megfelelés vizsgálata vagy demonstrálása az üzemeltetés során,

c) jelen rendeletben meghatározott típusalkalmassági tanúsítvány megszerzéséhez szükséges típusvizsgálatokat, típusesztek elvégzése,

d) piacutatás,

e) a személyzetek továbbképzése olyan speciális jellemzőjű, kialakítású légi járművön, amelyből nem áll rendelkezésre hasonló jellemzővel rendelkező;

14. *légi alkalmassági határozat*: az Lt. 3/C. § (1) bekezdésében meghatározott légiközlekedési hatósági döntés;

15. *légi jármű kategória*: a légi járművek kategóriába sorolása meghatározott alapjellemzők szerint;

16. *légihajó*: a levegőnél könnyebb, erőgép-meghajtású légi jármű;

17. *motoros vitorlázó-repülőgép*: integráltan felszerelt, nem behúzható motorral és nem behúzható légcsavarral felszerelt, saját erőből felszállni és emelkedni képes vitorlázó-repülőgép (ún. touring motor glider [TMG]);

18. *repülés előtti ellenőrzés*: repülés előtt abból a célból végrehajtott ellenőrzés, hogy a légi jármű a tervezett repüléshez megfelelő állapotban van;

19. *repülőeszköz*: siklórepülő eszköz, az ejtőernyő és a 216/2008/EK rendelet II. Melléklet *e)* pontjában meghatározott egyszemélyes vagy 300 kg legnagyobb felszálló tömeget el nem érő repülőgép együttes megnevezése;

20. *repülőgép*: hajtóművel felszerelt, levegőnél nehezebb légi jármű, amely a repüléshez szükséges felhajtóerőt főleg aerodinamikai erőkből nyeri, amely erők olyan felületeken keletkeznek, melyek adott repülési körülmények között rögzítettek;

21. *sárkányrepülő eszköz*: olyan, személyzet által vezetett egyéb repülőeszköz, amelynek kormányzása súlypontáthelyezéssel vagy súlypontáthelyezéssel és aerodinamikai kormányzással együttesen történik, a szárny alakjának megtartására belső merevítő vázszerkezet szolgál, vezetője a szárnyon egyetlen felfüggesztési ponthoz csatlakozik (ún. hangglider);

22. *segédmotoros siklóernyő*: segédmotorral felszerelt, lábról vagy kocsiszerkezetről (ún. trike) indítható siklóernyő (ún. powered parachutes/powerd paraglider);

23. *segédmotoros sárkányrepülő eszköz*: segédmotorral felszerelt, lábról vagy kocsiszerkezetről (ún. trike) indítható sárkányrepülő (ún. powered hangglider);

24. *siklóernyő*: olyan, személyzet által vezetett egyéb repülőeszköz, amelynek kormányzása aerodinamikai vagy súlypont áthelyezéssel külön és együttesen is lehetséges, a szárny alakját az áramlás biztosítja, szabadesésben történő nyitásra nem alkalmas, vezetője a szárnyon több felfüggesztési ponthoz csatlakozik (ún. paraglider);

25. *siklórepülő eszköz*: az Lt. 12. § (1) bekezdése szerinti személyzet által vezetett egyéb repülőeszköz, amely lehet sárkányrepülő eszköz vagy siklóernyő;

26. *súlyos veszélyes helyzet*: a légi jármű olyan meghibásodása, zavara, hibája, vagy a légi járművel kapcsolatban bekövetkező olyan esemény, amely a polgári légiközlekedési balesetek és repülőesemények vizsgálatáról és megelőzéséről és a 94/56/EK irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló 2010. október 20-i 996/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott súlyos repülőesemény bekövetkezéséhez vezethet;

27. *tandem repülés*: a siklórepülő eszköz, vagy az ejtőernyő esetében a pilótával összekapcsolva egy vagy több személy repül;

28. *terv építésű légi jármű*: olyan légi jármű, amelynek a szerkezete kizárólag tervek alapján készült, a főbb részegységei előre gyártott építőkészlet felhasználása nélkül készültek; terv építésű légi jármű az építő saját terve alapján épült légi jármű is;

29. *történelmi jelentőségű légi jármű*: a 216/2008/EK rendelet II. Melléklet a) pontjában meghatározott légi jármű, az ii) pont harmadik francia bekezdésében meghatározott légi jármű kivételével;

30. *ultrakönnnyű légi jármű*: a 216/2008/EK rendelet II. Melléklet e) pontjában meghatározott légi jármű, kivéve a sárkányrepülő eszköz és az egyszemélyes, vagy 300 kg legnagyobb felszálló tömeget el nem érő légi járművet;

31. *vitórlázó-repülőgép*: erőgép meghajtással nem, vagy kiegészítő motorral és légsavarral rendelkező, levegőnél nehezebb légi jármű, amely repülés közben a felhajtóerőt elsősorban a repülés adott szakaszaiban rögzített helyzetben maradó felületeire ható aerodinamikai reakciók révén nyeri (ún. glider).

2. RÉSZ

ULTRAKÖNNYŰ LÉGIJÁRMŰRE, KÖNNYŰ AUTOGIRORA, TOVÁBBÁ REPÜLŐGÉPRE, HELIKOPTERRE, 4600 M3-NÉL KISEBB TÉRFOGATÚ LÉGHAJÓRA, BALLONRA, VITORLÁZÓ REPÜLŐGÉPRE, HELYBŐL FELSZÁLLÓ REPÜLŐGÉPRE, AUTOGIRORA, MOTOROS VITORLÁZÓ-REPÜLŐGÉPRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

I. FEJEZET

ULTRAKÖNNYŰ LÉGIJÁRMŰ ÉS KÖNNYŰ AUTOGIRO TÍPUSALKALMASSÁGI TANÚSÍTÁSÁRA, GYÁRTÁSRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

2. A típusalkalmassági tanúsítási kérelem

3. § (1) Az ultrakönnnyű légi jármű és könnyű autogiro (a továbbiakban együtt: könnyű légi jármű) típusalkalmassági tanúsítványának kiadására irányuló eljárás megindítását a légiközlekedési hatóság által meghatározott formanyomtatvány használatával, a légi jármű tulajdonos vagy a tulajdonosi hozzájárulással rendelkező személy vagy szervezet kérelmezheti írásban a légiközlekedési hatóságnál.

(2) A kérelemnek - a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényben (a továbbiakban: Ket.) meghatározottakon kívül - az (5) bekezdésben

meghatározott eltéréssel - tartalmaznia kell:

- a) a kérelmezett könnyű légi jármű típus megnevezését, kategóriáját,
- b) az arra vonatkozó adatokat, hogy a kérelmező vagy vele jogviszonyban álló személy megfelel a 7. §-ban a felelős tervezőre megállapított követelményeknek (a továbbiakban: felelős tervezői jogosultság),
- c) az alapul vett légi alkalmassági előírás megnevezését, megjelölve a kiadó illetékes szervezetet és a kiadás számát, dátumát, valamint a revízió számát,
- d) a könnyű légi jármű gyártójának nevét és címét.

(3) A kérelemhez mellékelni kell:

- a) a felelős tervezői jogosultság igazolására szolgáló dokumentum (dokumentumok) másolatát,
- b) ha a kérelmező nem rendelkezik felelős tervezői jogosultsággal, akkor a felelős tervezővel kötött megállapodás másolatát, oly módon, hogy abból a felek ellenszolgáltatásra vonatkozó rendelkezései kitakarhatóak,
- c) a kérelmezett könnyű légi jármű títustervét,
- d) a típusvizsgálatokról, típusesztekről készült jegyzőkönyvet (jegyzőkönyveket) és az ezzel összefüggő megfeleléségi nyilatkozatot (nyilatkozatokat),
- e) a felelős tervező nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy a títusterv a megjelölt eltérésekkel, megfelel az alkalmazandó légi alkalmassági előírásnak,
- f) a kérelmező nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy képes teljesíteni a típusalkalmassági tanúsítvány tulajdonosával szemben támasztott kötelezettségeket,
- g) a részletes műszaki tervdokumentációt.

(4) A részletes műszaki tervdokumentációt a kérelmező papír alapon, összefűzve és lezárt dobozban adja át a légiközlekedési hatóságnak, aki azt lezáró pecséttel látja el, és az eljárás befejezésével a kérelmező részére visszaadja. A kérelmező a műszaki tervdokumentációt köteles megőrizni.

(5) Amennyiben a kérelmező az Lt. 46. § (5) bekezdése alapján valamely állam illetékes hatósága által kiadott igazolás alapján kéri a könnyű légi jármű típusalkalmassági tanúsítványának kiadását, a kérelemnek a (2) bekezdés a) pontjában meghatározott feltételt kell tartalmaznia, valamint a kérelemhez mellékelni kell a másik állam által kiadott igazolást.

3. Alkalmazandó légi alkalmassági előírás, títusterv, típusvizsgálatok, típusesztek

4. § (1) A könnyű légi járműnek meg kell felelnie az Európai Unió, vagy az Európai Unió valamely tagállamának illetékes hatósága, vagy szervezete által kiadott vagy elfogadott légi alkalmassági előírásnak.

(2) Az az (1) bekezdésben meghatározott alkalmazandó légi alkalmassági előírás választható a típusalkalmassági tanúsítás alapjául, amely magyar vagy angol nyelven rendelkezésre áll, és angol nyelv esetében a felelős tervező az angol nyelvet az előírás alkalmazásához szükséges szinten ismeri. A nyelvismeretről a felelős tervező nyilatkozatát kell elfogadni.

5. § A kérelmezett könnyű légi jármű títustervének tartalmaznia kell:

- a) az alkalmazandó légi alkalmassági előírásnak történő megfelelés részleteit, valamint az attól való eltérés, vagy eltérések leírását magában foglaló megfelelési jegyzéket,
- b) az aerodinamikai-, szilárdsági-szerkezeti-, teljesítmény-számításokat,
- c) a rajzkészletet, amely magában foglalja a könnyű légi jármű külső általános három nézeti méretezett vázlatát, és a szerkezeti rendszerrajzokat, amelyek alapján azonosíthatóak a típus fő egységei és rendszerei,

- d)* a súlypontmérési utasítást,
- e)* a szilárdsági-szerkezeti bevizsgálás programját és annak végrehajtását tanúsító dokumentumokat,
- f)* a típus repülési tesztekét,
- g)* az anyagokra, eljárásokra, komponensekre, valamint a termék gyártási és összeszerelési módszereire vonatkozó, a termék megfelelőségének biztosításához szükséges információkat,
- h)* bármely egyéb, és rendelkezésre álló adatot, amely alapján meg lehet határozni az ugyanilyen típusú későbbi könnyű légi járművek légi alkalmasságát,
- i)* az alkalmazandó légi alkalmassági előírásban előírt kézikönyv (kézikönyvek) egy példányát.

6. § (1) A könnyű légi jármű típusalkalmassági tanúsításához a kérelmezőnek biztosítania kell az alkalmazandó légi alkalmassági előírás szerinti megfelelőség igazolásához szükséges típusvizsgálatok és típus tesztek elvégzését.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott típus tesztek elvégzését megelőzően a felelős tervezőnek igazolnia kell, hogy a felhasznált anyagok, eljárások, a gyártási folyamatok, a szerkezeti felépítés és kialakítás a szükséges mértékben megfelel a típus tervre vonatkozó előírásoknak.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott megfelelés igazolásáról a felelős tervező megfelelési nyilatkozatot állít ki.

(4) A légiközlekedési hatóság kérésére a kérelmezőnek lehetővé kell tennie, hogy a légiközlekedési hatóság

a) megvizsgáljon bármely dokumentumot, vagy elvégezzen valamely vizsgálatot a (2) és a (3) bekezdésben meghatározott megfelelési nyilatkozat érvényességének ellenőrzéséhez,

b) jelen lehessen a repülési, vagy a földi tesztekénél, annak érdekében, hogy megbizonyosodhasson arról, hogy nincs olyan sajátosság vagy jellemző, amely miatt azoknál a felhasználásoknál, amelyekre a típusalkalmassági tanúsítványt kérelmezik, a könnyű légi jármű ne lenne biztonságos.

(5) A könnyű légi jármű típus repülési tesztjét az alkalmazandó légi alkalmassági előírásban meghatározottak szerint kell végrehajtani, de a teszteknek legalább a következőkre kell kiterjedniük:

- a)* földi üzemi próbák,
- b)* teljesítmény és általános repülési jellemzők vizsgálata,
- c)* repülés különböző súlyponthelyzetek mellett,
- d)* stabilitási vizsgálatok,
- e)* kis sebességű repülés és átesés,
- f)* rendkívüli repülési helyzetek, pl. dugóhúzó-, lebillenési hajlam,
- g)* szilárdsági határértékek ellenőrzése, szerkezeti merevség vizsgálata,
- h)* a vészhelyzeti eljárások szimulálása és ilyen körülmények közötti vizsgálatok.

(6) A típus repülési tesztelését a felelős tervező és típusalkalmassági tanúsítvány tulajdonosa által együttesen meghatározott, az adott típusra kidolgozott repülési program végrehajtására képes, megfelelő légi járművezetésre jogosító engedéllyel, valamint tapasztalattal rendelkező személy végezheti.

4. A felelős tervezői jogosultság

7. § (1) Könnyű légi jármű felelős tervezői feladatait az a személy láthatja el, aki rendelkezik

- a)* felsőfokú repülő-, gépész-, vagy közlekedésmérnöki szakképzettséggel, és
- b)* legalább 5 éves tervezői, gyártói vagy üzemeltetői tapasztalattal valamely légi jármű kategóriában.

(2) A felelős tervező felel:

a) az általa készített típustervnek az alkalmazandó légialkalmassági előírásnak, a megjelölt eltérésekkel történő megfelelésért,

b) a típusterv készítésében részben vagy egészében részt vevő, a tervezői feladat szakmai tartalmának megfelelő szakismerettel rendelkező egyéb tervezők kiválasztásáért, és az egyéb tervezők közötti egyeztetések koordinálásáért, terveik összehangolásáért.

5. A típusalkalmassági tanúsítvány

8. § (1) Ha a légiközlekedési hatóság megállapítja, hogy a könnyű légi jármű típus

a) megfelel a jelen rendeletben meghatározott követelményeknek, vagy

b) az Lt. 46. § (5) bekezdése alapján elfogadta más állam illetékes hatóságának igazolását arról, hogy a típus a nemzetközi előírásoknak megfelel és a biztonságos repülésre, illetve rendeltetésszerű használatra alkalmas,

akkor a könnyű légi jármű típusra a típusalkalmassági tanúsítványt határozatlan időtartamra kiadja.

(2) A könnyű légi jármű típusalkalmassági tanúsítványának - a Ket.-ben meghatározottakon kívül - tartalmaznia kell:

a) a könnyű légi jármű típusalkalmassági tanúsítványa tulajdonosának nevét, címét,

b) a könnyű légi jármű osztályát, besorolását,

c) a könnyű légi jármű típusát,

d) a könnyű légi jármű alkalmazásának célját,

e) típusterv megjelölését, és

f) a légiközlekedési hatóság nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy a típusalkalmassági tanúsítványban meghatározott könnyű légi jármű a jelen rendeletben foglaltaknak és az alkalmazandó légialkalmassági előírásnak megfelel, és biztonságos repülésre alkalmas.

(3) A könnyű légi jármű típusalkalmassági tanúsítványának mellékletét képezi a típusalkalmassági tanúsítvány specifikációs adatlap, amelynek tartalmaznia kell:

a) a könnyű légi jármű típusát, változatát, modelljét, kategóriáját,

b) a könnyű légi jármű gyártójának nevét és címét,

c) a típusalkalmassági tanúsítvány kiadásának alapjául szolgáló dokumentumok megnevezését,

d) az alkalmazandó légialkalmassági előírást,

e) a könnyű légi jármű műszaki jellemzőit és az üzemeltetési korlátozásokat, beleértve annak általános leírását, a minimális felszereléseket, a méreteket, a motor, légcsavar jellemzőit, a sebességi és terhelési korlátozásokat, és az engedélyezett üzemeltetés jellegét,

f) amennyiben alkalmazandó, a típusváltozatok adatait,

g) az üzemeltetési dokumentáció leírását,

h) a szükséges egyéb bejegyzéseket.

(4) A könnyű légi jármű típusalkalmassági tanúsítványát magyar és angol nyelven kell kiállítani.

(5) Amennyiben alapos okkal valószínűsíthető, hogy a könnyű légi jármű típus nem felel meg az alkalmazandó légialkalmassági előírásnak vagy a biztonságos üzemeltetés követelményeinek, a légiközlekedési hatóság a könnyű légi jármű típusalkalmassági tanúsítványa tulajdonosát határidő tűzésével felhívja a követelmények teljesítése elmaradásának jogkövetkezményeire és a könnyű légi jármű típusalkalmassági tanúsítványát felfüggeszti.

(6) Akkor, ha az (5) bekezdésben meghatározott határidő eredménytelenül telt el, a légiközlekedési hatóság a könnyű légi jármű típusalkalmassági tanúsítványát visszavonja.

9. § (1) A könnyű légi jármű típusalkalmassági tanúsítvány tulajdonosának kötelezettsége:

a) minden olyan meghibásodás, zavar, hiba vagy egyéb olyan esemény jelentése a

légiközlekedési hatóságnak, amelyről a típusalkalmassági tanúsítványban szereplő típusú könnyű légi járművel kapcsolatban tudomása van, és amely esetében a típus a repülésre súlyosan veszélyes helyzetet eredményezett vagy eredményezhet,

b) a légiközlekedési hatóság által az Lt. 3/C. § (1) bekezdés alapján kiadott légi alkalmassági határozatban megállapított kötelezettség teljesítése,

c) biztosítani a tervezés és a gyártás megfelelő összehangolását, amennyiben nem a típusalkalmassági tanúsítvány tulajdonosa a gyártó, a gyártóval kötött megállapodáson keresztül,

d) biztonságos helyen megőrizni a légiközlekedési hatóság által pecséttel ellátott részletes műszaki tervdokumentációt, valamint megőrizni minden lényeges tervezési információt, tervrajzot, vizsgálati jelentést, beleértve a tesztek vizsgálati jegyzőkönyveit,

e) gondoskodni a légi alkalmassági előírásban meghatározott kézikönyv, vagy kézikönyvek mesterpéldányainak naprakészségéről, illetve a kézikönyv (kézikönyvek) másolatainak a légiközlekedési hatóság kérésére a légiközlekedési hatóság részére történő átadásáról,

f) a könnyű légi jármű folyamatos légi alkalmasságának támogatása,

g) az alkalmazandó légi alkalmassági előírással összhangban elkészített leíró adatokból és kivitelezési utasításokból álló, a folyamatos légi alkalmasságra vonatkozó utasításokból legalább egy teljes sorozatot átadni

ga) szállításkor, vagy

gb) a könnyű légi jármű első légi alkalmassági tanúsítványának kiállításakor abban az esetben, ha ez utóbbira a szállítást követően kerül sor,

a könnyű légi járművek valamennyi ismert tulajdonosának, majd ezt követően ezeket az utasításokat kérésre minden olyan személy rendelkezésére bocsátani vagy bármely elérhető formában közzé tenni annak számára, akinek ezen utasítások betartása kötelező,

h) a folyamatos légi alkalmasságra vonatkozó utasítások módosításait rendelkezésre bocsátani a *g)* pontban meghatározott személyek, szervezetek számára.

(2) Az (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott jelentést a légiközlekedési hatóság által megállapított formában és módon, a lehető legrövidebb időn belül, de legkésőbb 72 órával a súlyosan veszélyes helyzet megállapítását követően kell megtenni, kivéve, ha rendkívüli körülmények ezt megakadályozzák.

10. § (1) Ha a könnyű légi jármű típusalkalmassági tanúsítványának tulajdonosa nem teljesíti a 9. § (1) bekezdésben meghatározott kötelezettségét, akkor a légiközlekedési hatóság teljesítési határidő megállapításával felszólítja annak teljesítésére.

(2) A légiközlekedési hatóság a könnyű légi jármű típusalkalmassági tanúsítványát határozatlan időtartamra felfüggeszti, ha a típusalkalmassági tanúsítvány tulajdonosa az (1) bekezdésben meghatározottak szerint határidőre nem tesz eleget a kötelezettség teljesítésének.

(3) A légiközlekedési hatóság a könnyű légi jármű típusalkalmassági tanúsítványát visszavonja, ha a típusalkalmassági tanúsítvány tulajdonosa jogutód nélkül marad vagy megszűnik.

(4) Ha a légiközlekedési hatóság könnyű légi jármű típusalkalmassági tanúsítványát a (2) és a (3) bekezdés alapján felfüggeszti vagy visszavonja, akkor a könnyű légi jármű tulajdonosa a könnyű légi jármű jellemzője alapján egyedi repülési engedélyt kérhet. Az egyedi repülési engedélyre vonatkozó kérelem benyújtásától az engedély kiadásáig változtatás nélkül üzemeltethető a könnyű légi jármű a típusalkalmassági-, és a légi alkalmassági tanúsítványban foglaltak szerint.

11. § (1) A könnyű légi jármű típusalkalmassági tanúsítványának módosítását kell kérelmeznie a tanúsítvány tulajdonosának a légiközlekedési hatóságtól, ha a típuson a típusalkalmassági tanúsítványban meghatározottakhoz képest olyan módosítást kíván végrehajtani, amely jelentős hatással van a könnyű légi jármű tömegére, egyensúlyára, szerkezeti szilárdságára, megbízhatóságára, üzemeltetési jellemzőire, vagy a légi alkalmasságát befolyásoló egyéb

tulajdonságára.

(2) A könnyű légi jármű típusalkalmassági tanúsítványának módosítására irányuló kérelemnek - a Ket.-ben meghatározottakon kívül - tartalmaznia kell:

- a) a módosítás leírását,
- b) a típusterv és a kézikönyv, vagy kézikönyvek módosítással érintett részét,
- c) a módosítás során alkalmazandó légi alkalmassági előírás megnevezését, megjelölve a kiadó illetékes szervezetet és a kiadás számát, dátumát, valamint a revízió számát.

(3) A típusalkalmassági tanúsítvány módosítására irányuló kérelemhez mellékelni kell a felelős tervező nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy a típusterv módosítása a megjelölt eltérésekkel megfelel az alkalmazandó légi alkalmassági előírásnak.

12. § A légiközlekedési hatóság a könnyű légi járműre kiadott típusalkalmassági tanúsítványokról nyilvántartást vezet.

6. Gyártási engedély

13. § (1) Könnyű légi jármű gyártására szóló gyártási engedély kiadását a légiközlekedési hatóság által meghatározott formanyomtatvány használatával természetes, vagy jogi személy kérelmezheti a légiközlekedési hatóságnál.

(2) A kérelemnek - a Ket.-ben meghatározottakon kívül - tartalmaznia kell:

- a) a gyártandó könnyű légi jármű típus megnevezését és típusalkalmassági tanúsítvány számát, vagy ha folyamatban van a típusalkalmassági tanúsítvány kiadása iránti eljárás, akkor a könnyű légi jármű típus megnevezését, kategóriáját,
- b) az arra vonatkozó nyilatkozatot, hogy a gyártó rendelkezik az adott könnyű légi jármű típusra vonatkozó típustervekkel,
- c) a gyártási hely (gyártási helyek) címét,
- d) a gyártásfelügyelő személy nevét, képzettségét és tapasztalatát.

(3) A kérelemhez mellékelni kell:

a) amennyiben a kérelmező nem a könnyű légi jármű típusalkalmassági tanúsítványának tulajdonosa, vagy a tanúsítvány kiadásának kezdeményezője a tulajdonossal kötött megállapodást, amely alapján biztosítható a gyártás és tervezés megfelelő összehangolása,

b) a gyártás-ellenőrzési rendszer főbb elemeinek leírását, és az azt tartalmazó a gyártó szervezetére, működésre vonatkozó dokumentumokat,

c) a gyártási hely leírását, a helyiség elrendezési rajzát,

d) a gyártásfelügyelő e rendeletben meghatározott képzettségét, tapasztalatát igazoló dokumentum vagy dokumentumok másolatát.

14. § (1) Ha a légiközlekedési hatóság megállapítja, hogy a gyártó teljesíti a jelen rendeletben meghatározott követelményeket, akkor a gyártási engedélyt határozatlan időtartamra adja ki.

(2) A gyártási engedély hatályos marad mindaddig, amíg a gyártási engedély kiadásának feltételei fennállnak.

(3) A légiközlekedési hatóság évente legalább egyszer helyszíni ellenőrzést tart a gyártó szervezetnél, jelen rendeletben meghatározott követelmények teljesítésének ellenőrzése céljából. A gyártó köteles a helyszíni ellenőrzés lefolytatását lehetővé tenni.

(4) Ha a légiközlekedési hatóság megállapítja, hogy a gyártó nem teljesíti a jelen rendeletben a gyártási engedélyre meghatározott követelményeket, akkor a (6) bekezdésre, valamint az Lt. 3/C. § (5)-(7) bekezdésében foglaltakra figyelemmel, a gyártóval egyeztetett legalább 20 nap teljesítési határidő megállapításával, a jogkövetkezményekre történő figyelmeztetéssel, a Ket. 94. §-ában foglaltak szerint eljárva végzésben kötelezi a gyártót a jogszerű állapot helyreállítására.

(5) Ha az engedélyes a végzésben megállapított határidőn belül nem tesz eleget a kötelezettségének, akkor a légiközlekedési hatóság az engedélyt visszavonja.

(6) A gyártónak a (4) bekezdésben meghatározott esetben a követelményeknek történő megfelelés érdekében javító intézkedéseket kell kidolgozni, amelyben megjelöli a teljesítési határidőt, vagy határidőket.

15. § A gyártási engedély alapjául szolgáló adat megváltozását a gyártó szervezet a változást követő 15 napon belül köteles bejelenteni a légiközlekedési hatóságnak.

7. Gyártás-ellenőrzési rendszer, a gyártó kötelezettsége

16. § (1) A gyártás-ellenőrzési rendszernek a gyártó szervezet működési dokumentumaiban rögzített módon biztosítania kell a könnyű légitárműre vonatkozó tervezési adatoknak történő megfelelését és a biztonságos üzemkés állapotát, oly módon, hogy a felhasznált főbb szerkezeti anyagok és alkatrészek, valamint a gyártásban közreműködő személyek kiléte és tevékenységének módja nyomon követhetőek legyenek.

(2) A gyártás-ellenőrzési rendszernek biztosítania kell a lehetőséget annak megállapítására, hogy

a) a beérkező anyagok, valamint a beszerzett, illetve az alvállalkozóktól megrendelt, a könnyű légitárműben felhasznált kritikus anyagok és alkatrészek megfelelnek a vonatkozó tervadatokban előírtaknak,

b) a beérkező anyagokat, valamint a beszerzett vagy az alvállalkozóktól megrendelt anyagokat és alkatrészeket azonosították,

c) a könnyű légitármű minőségét és biztonságát befolyásoló eljárások, gyártási technikák és összeszerelési módszerek kivitelezése megfelel a vonatkozó előírásoknak,

d) a típussterv módosításait, beleértve a helyettesítő anyagokat, alkatrészeket, megfelelően hagyták jóvá és ellenőrizték, mielőtt azokat beépítették a könnyű légitárműbe,

e) a károsodásnak és minőségromlásnak kitett anyagokat, alkatrészeket megfelelően tárolják és védik,

f) a kiselejtezett anyagokat és alkatrészeket oly módon különítik el és határozzák meg, hogy az kizárja a könnyű légitárműbe történő beépítésüket.

17. § (1) Gyártásfelügyelő az a személy lehet, aki a választott építési módszerben (pl. fa, kompozit, fém) kellő tapasztalatot szerzett, valamint rendelkezik

a) felsőfokú repülő-, gépész-, vagy közlekedésmérnöki szakképzettséggel, vagy

b) legalább középfokú repülő- vagy közlekedés-gépésztechnikusi, illetve gépésztechnikusi szakképesítéssel, vagy

c) legalább 5 éves légitármű gyártásban, fejlesztésben, üzemeltetésben eltöltött tapasztalattal, és a felelős tervező őt arra alkalmasnak ítéli.

(2) A gyártásfelügyelő és a felelős tervező azonos személy is lehet.

(3) A gyártásfelügyelő felelős a könnyű légitármű gyártás során a típusstervben foglalt betartásáért és a betartás ellenőrzéséért.

18. § A gyártás során a könnyű légitármű ellenőrző repülését végző légitárművezetőt a gyártásfelügyelő jelöli ki.

19. § A gyártó kötelezettsége:

a) a gyártás helyén tartani azokat a műszaki adatokat és rajzokat, amelyekre szükség van annak meghatározásához, hogy a könnyű légitármű megfelel-e a vonatkozó tervadatoknak,

b) működtetni a gyártás-ellenőrzési rendszert,

c) együttműködni a típusalkalmassági tanúsítvány tulajdonosával a folyamatos légitárműalkalmassággal összefüggő olyan intézkedés végrehajtásában, amely a már legyártott könnyű

légijárművel kapcsolatos,

d) belső események jelentésére szolgáló rendszert kialakítani és fenntartani annak érdekében, hogy lehetővé tegye a gyártás során történt eseményekre vonatkozó jelentések összegyűjtését és értékelését a káros tendenciák meghatározása, valamint a hiányosságok kiküszöbölése érdekében, továbbá a jelenthető események kivonatolását, oly módon, hogy a rendszer magában foglalja az eseményekre vonatkozó lényeges információk értékelését és a kapcsolódó információk terjesztését,

e) a típusalkalmassági tanúsítvány tulajdonosa felé jelenteni minden olyan esetet, amelyben a gyártó könnyű légijárműveket hozott forgalomba, és később megállapították, hogy azok eltérnek a vonatkozó tervadatoktól, valamint a típusalkalmassági tanúsítvány tulajdonosával együtt vizsgálatot lefolytatni azoknak az eltéréseknek a meghatározására, amelyek veszélyes helyzet kialakulásához vezethetnek,

f) jelenteni a légiközlekedési hatóság számára azokat az eltéréseket, amelyeket az *e)* pontban meghatározottak szerint határoztak meg, és amelyek veszélyes helyzet kialakulásához vezethetnek.

8. Gyártói megfeleléségi nyilatkozat

20. § (1) A könnyű légijármű gyártója a teljes légijárműre vonatkozóan megfeleléségi nyilatkozatot bocsát ki a könnyű légijármű tulajdonjogának első átruházásakor vagy a légialkalmassági tanúsítványa első kiállításának kérelmezésekor.

(2) A gyártói megfeleléségi nyilatkozatot a gyártó szervezetnél arra feljogosított és felelős személy írja alá.

(3) A megfeleléségi nyilatkozat a következőket tartalmazza:

a) nyilatkozatot a légijárműre vonatkozóan, amely szerint a könnyű légijármű megfelel a típustervnek, és biztonságos repülésre alkalmas állapotban van,

b) a könnyű légijármű egyedi konfigurációs adatait,

c) nyilatkozatot a könnyű légijárműre vonatkozóan, amely szerint elvégezték az alkalmazandó légialkalmassági előírásban és a 6. § (6) bekezdésben meghatározott földi és repülési tesztek.

9. Komponens

21. § A légijármű komponens akkor alkalmas egy típusalkalmassági tanúsítvánnyal rendelkező könnyű légijárműbe történő beszerelésre, ha a komponens megfelel, vagy bizonyítottan egyenértékű a típustervben meghatározottakkal.

10. Légialkalmassági tanúsítvány

22. § (1) A könnyű légijármű légialkalmassági tanúsítványának kiadására irányuló eljárás megindítását a légiközlekedési hatóság által meghatározott formanyomtatvány használatával, a könnyű légijármű tulajdonosa vagy a légijármű üzemben tartója kérelmezheti írásban a légiközlekedési hatóságnál.

(2) A légialkalmassági tanúsítvány iránti kérelem a könnyű légijármű üzemben tartási engedélye iránti kérelemmel egyidejűleg is benyújtható.

(3) A kérelemnek - a Ket.-ben meghatározottakon kívül - tartalmaznia kell a könnyű légijármű típusát és gyári számát (számait).

(4) A kérelemhez mellékelni kell:

a) új könnyű légijármű esetében:

aa) a gyártói megfelelőségi nyilatkozatot vagy külföldön gyártott könnyű légi jármű esetében a külföldi illetékes hatóság által kiadott gyártói engedélyt,

ab) a súlyra, a súlypontra vonatkozó jelentést és a súlypontmérési lapot, felszerelési listát,

ac) az alkalmazandó légi alkalmassági előírásban előírt kézikönyvet, vagy kézikönyveket,

b) használt könnyű légi jármű esetében:

ba) az Európai Unióból származó könnyű légi jármű esetében külföldi illetékes hatóság által kiadott egyedi légi alkalmassági bizonyítvány vagy tanúsítvány másolatát,

bb) az Európai Unión kívüli államból származó könnyű légi jármű esetében az *ab)* pontban meghatározottakat, valamint a külföldi illetékes hatóság által kiadott, a típus alkalmasságára, valamint az egyedi légi alkalmasságára vonatkozó bizonyítványok, tanúsítványok másolatát, vagy ezek adatait tartalmazó igazolást,

bc) az alkalmazandó légi alkalmassági előírásban előírt kézikönyvet (kézikönyveket).

23. § (1) A könnyű légi jármű légi alkalmassági tanúsítványát a légiközlekedési hatóság akkor adja ki, ha a kérelemhez mellékelte dokumentumok alapján megállapítja, hogy

a) új könnyű légi jármű esetében a könnyű légi jármű

aa) megfelel a vonatkozó típusalkalmassági tanúsítvány alapjául szolgáló típusútervnek és

ab) biztonságos üzemi állapotban van,

b) használt könnyű légi jármű esetében

ba) a könnyű légi jármű megfelel a vonatkozó típusalkalmassági tanúsítvány alapjául szolgáló típusútervnek és

bb) a légi járművön egyedi légi alkalmassági felülvizsgálatot hajtottak végre.

(2) A könnyű légi jármű légi alkalmassági tanúsítványának - a Ket.-ben meghatározottakon kívül - tartalmaznia kell a légi jármű:

a) azonosítására szolgáló adatokat (pl. lajstromjelét), a típusalkalmassági tanúsítvány vagy bizonyítvány számát és az azt kiadó hatóság megnevezését,

b) típusának, modelljének megjelölését,

c) gyártójának megnevezését,

d) gyártási számát vagy számait,

e) osztályba sorolását,

valamint a jogosultságokat, szükséges korlátozásokat, bejegyzéseket.

(3) A könnyű légi jármű légi alkalmassági tanúsítványát magyar és angol nyelven kell kiállítani.

24. § A könnyű légi jármű légi alkalmassági tanúsítványa határozatlan időtartamra hatályos.

25. § (1) A könnyű légi jármű légi alkalmassági tanúsítványát a hatóság visszavonja, ha

a) megállapítja, hogy a típusútervben foglaltakat vagy a folyamatos légi alkalmasságra vonatkozó követelményeket nem tartják be,

vagy

b) a 10. §-ban meghatározottak szerint a típusalkalmassági tanúsítványt felfüggesztette és egyedi repülési engedélyt adott ki.

(2) A könnyű légi jármű légi alkalmassági tanúsítványának visszavonása esetén a tanúsítványt a légiközlekedési hatóság részére vissza kell adni.

(3) A légi alkalmassági tanúsítványt, ha a könnyű légi jármű tulajdonviszonyában változás következett be, a légi járművel együtt át kell ruházni.

26. § A légiközlekedési hatóság felhívására a légi alkalmassági tanúsítvány tulajdonosának lehetővé kell tennie, hogy a légiközlekedési hatóság megvizsgálja a könnyű légi járművet.

11. Nyelvhasználat

27. § A könnyű légi jármű légi üzemeltetésével összefüggő kézikönyveket, feliratokat, jegyzékeket és műszer-jelöléseket, valamint az alkalmazandó légialkalmassági előírásban előírt egyéb szükséges információkat magyar és angol nyelven kell elkészíteni. Az üzemeltető személyekről a légi jármű tulajdonosának, az üzemeltető személyek megfelelő nyelvismeretéről az üzemeltető személyek nyilatkozata az irányadó.

II. FEJEZET

KUTATÁSI, KÍSÉRLETI, VAGY TUDOMÁNYOS CÉLÚ LÉGIJÁRMŰRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

12. Egyedi repülési engedély kutatási, kísérleti, vagy tudományos célú légi járműre

28. § (1) Kutatási, kísérleti, vagy tudományos célú légi járművel történő repülés végrehajtásához, beleértve a repülési tesztek is, egyedi repülési engedély szükséges.

(2) A kutatási, kísérleti, vagy tudományos célú légi jármű egyedi repülési engedélyének kiadására irányuló eljárás megindítását, a légiközlekedési hatóság által meghatározott formanyomtatvány használatával az építő kérelmezheti írásban a légiközlekedési hatóságnál.

(3) A kérelemnek - a Ket.-ben meghatározottakon kívül - tartalmaznia kell

- a) a légi jármű megnevezését,
- b) a légi jármű egyedi azonosítóját,
- c) a kísérleti repülések céljára vonatkozó nyilatkozatot,
- d) a műszaki felügyelő nevét és tapasztalatának leírását.

(4) A kérelemhez mellékelni kell:

- a) tervezési koncepciót, amely tartalmazza
  - aa) a tervezési célokat,
  - ab) a tervezés alapjául szolgáló információkat, amennyiben figyelembe vették az alapul vett alkalmazandó légialkalmassági előírást, valamint az attól történő eltérés leírását,
  - ac) a fő méret- és tömegadatokat,
  - ad) a számított tervezett repülési jellemzőket,
  - ae) motoros légi járművek esetén a hajtómű és légcsavar típusát, jellemzőit,
  - af) a bizonyítást arra vonatkozóan, hogy a légi jármű alapvető szilárdsági és aerodinamikai jellemzői alapján képes a c) pontban meghatározott feltételek és korlátozások szerinti repülésre,
- b) az építés nyomon követhetőségi dokumentumát, amely tartalmazza az építés folyamatát, beleértve a felhasznált anyagok és alkatrészek, valamint az építésben közreműködő személyek kilétét és tevékenységének módját,
- c) a repülések tervezett programját, amely tartalmazza a légi jármű légi üzemeltetése szempontjából szükséges feltételeket vagy korlátozásokat, ezen belül:
  - ca) az útvonalra vagy a légtérre vonatkozó, a repüléshez szükséges feltételeket és korlátozásokat,
  - cb) a hajózó személyzettel kapcsolatos azon feltételeket és korlátozásokat, amelyek a légi jármű repülésére jogosítanak,
  - cc) a nem hajózó személyzethez tartozó személyek szállítására vonatkozó feltételeket,
  - cd) a betartandó üzemi korlátozásokat, egyedi eljárásokat és műszaki feltételeket,
  - ce) az egyedi repülési tesztprogramot,
  - cf) a repülések tervezett programjának időtartama alatt alkalmazott karbantartási feltételeket.

(5) A kutatási, kísérleti, vagy tudományos célú légi jármű céljára vonatkozóan a kérelmező nyilatkozatát kell elfogadni.

29. § (1) Műszaki felügyelő az lehet, aki a választott építési módszerben (pl. fa, kompozit, fém) kellő tapasztalatot szerzett, valamint rendelkezik

a) elsőfokú repülő-, gépész- vagy közlekedésmérnöki szakképzettséggel, vagy

b) legalább középfokú repülő- vagy közlekedés-gépésztechnikusi vagy gépésztechnikusi szakképesítéssel és legalább 5 éves tapasztalattal, vagy

c) legalább 10 éves légi jármű-gyártásban, fejlesztésben, üzemeltetésben eltöltött tapasztalattal.

(2) Műszaki felügyelő nyilatkozata szükséges arról, hogy a légi jármű aerodinamikai és szilárdsági jellemzői alapján várhatóan megfelel a tervezett felhasználási célnak.

30. § (1) Az egyedi repülési tesztprogram összeállításáért a műszaki felügyelő és a repülési tesztprogramot végrehajtó légi járművezető felelős.

(2) Az egyedi repülési tesztprogramnak legalább a következő időtartamokat kell tartalmaznia:

a) 40 óra, típusalkalmassági bizonyítvánnyal nem rendelkező motorral vagy légsavarral felszerelt légi jármű esetén,

b) 25 óra, típusalkalmassági bizonyítvánnyal rendelkező motorral vagy légsavarral felszerelt légi jármű esetén,

c) 10 óra, vitorlázó repülőgép és ballon esetén.

31. § A kutatási, kísérleti, vagy tudományos célú légi jármű repülési személyzetének kijelöléséről a kérelmező dönt, amennyiben a légi járművezető megfelel a vonatkozó jogszabályban foglaltaknak.

32. § Az egyedi repülési engedély jogosultja köteles a kísérleti repülések végrehajtását papír alapon vagy elektronikus módon, akár képrögzítő felvételek készítésével is dokumentálni. Az elektronikus dokumentálás esetében biztosítani kell az adatok védelmét és hitelességét, valamint az utólagos módosítás lehetőségének kizárását.

33. § (1) A légiközlekedési hatóság, amennyiben a kérelem tartalmazza a jelen rendeletben meghatározottakat, a kutatási, kísérleti, vagy tudományos célú légi járműre egyedi repülési engedélyt ad ki.

(2) A kutatási, kísérleti, vagy tudományos célú légi járműre kiadott egyedi repülési engedély 1 évig hatályos.

(3) A kutatási, kísérleti, vagy tudományos célú légi járműre kiadott egyedi repülés engedélynek - a Ket.-ben meghatározottakon kívül - tartalmaznia kell a repülések tervezett programjában meghatározott feltételek leírását.

(4) Ha a kutatási, kísérleti, vagy tudományos célú légi jármű egyedi repülési engedélyezésekor meghatározott feltételekben jelentős változás nem következik be, és a repülések tervezett programját nem vagy nem teljes mértékben hajtották végre, a légiközlekedési hatóság az egyedi repülési engedélyt több ízben, alkalmanként egy évvel meghosszabbíthatja.

(5) A kutatási, kísérleti, vagy tudományos célú légi járműre kiadott egyedi repülési engedély meghosszabbítására irányuló kérelemnek tartalmaznia kell a hosszabbítás indokait, vagy a 28. § (4) bekezdésében meghatározott dokumentumokban történt módosítás leírását.

(6) A légiközlekedési hatóság a kutatási, kísérleti, vagy tudományos célú légi járműre kiadott egyedi repülési engedélyt felfüggeszti, ha a légi jármű súlyosan veszélyezteti a repülés biztonságát.

34. § (1) Kutatási, kísérleti, vagy tudományos célú légi járművel történő repülés - a (2) bekezdésben meghatározott eltéréssel - a magyar légtér légiközlekedés céljára történő kijelöléséről szóló 26/2007. (III. 1.) GKM-HM-KvVM rendelet 1. melléklete szerint meghatározott „F” és „G” osztályú légiforgalmi légtérben hajtható végre, a sűrűn lakott területek, valamint az indulási és érkezési repülőtér körzetének kivételével, és a repülőtéri repüléstájékoztató körzetek elkerülésével.

(2) Ha a repülési program meghatároz olyan repülési feladatokat, amelyek nem hajthatóak végre az (1) bekezdésben meghatározott légtérben, vagy olyan egyedi repülési tesztek hajtanak végre, amely során a repülési mozgási pályája előzetesen nem határozható meg, és emiatt veszélyt jelenthet a légiközlekedésre, akkor a repülés eseti légtérben hajtható végre.

(3) Kutatási, kísérleti, vagy tudományos célú légi járművel kereskedelmi légiszállítási tevékenység nem hajtható végre.

(4) A kutatási, kísérleti, vagy tudományos célú légi járműben a légi járművezető és a fedélzeten tartózkodó személyek számára jól látható helyen magyar és angol nyelven fel kell tüntetni a következő tájékoztatást:

„Ez a légi jármű kísérleti és nem felel meg az ICAO és az Európai Unió típus minősített légi járművek biztonsági előírásainak.”

„This aircraft is experimental and does not comply with ICAO and EASA safety regulations for aircraft.”

(5) A kutatási, kísérleti, vagy tudományos célú légi jármű törzsének mindkét oldalára el kell helyezni legalább 50 mm magasságú, nagybetűvel írt „EXPERIMENTAL” feliratot.

III. FEJEZET

AMATŐR ÉPÍTÉSŰ LÉGIJÁRMŰRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

13. Bejelentési kötelezettség amatőr építésű légi jármű építésére, felújítására

35. § Amatőr építésű légi jármű az lehet, amely a pilótaüléssel együtt

a) repülőgép esetében nem több mint 4 üléssel,

b) helikopter és autogiro esetében nem több mint 2 üléssel rendelkezik, és amely csak látva repülési szabályok (ún. visual flight rules [VFR]) szerinti repülésre képes.

36. § (1) Amatőr építésű légi jármű építésének megkezdését a légiközlekedési hatóságnak be kell jelenteni.

(2) A bejelentésnek tartalmaznia kell:

a) az építő nevét, címét,

b) az arra vonatkozó adatokat, hogy a légi jármű legalább 51%-át egy amatőr vagy amatőrök nonprofit szervezete építi saját célra, kereskedelmi célok nélkül,

c) a légi jármű megnevezését, jellegét, amely lehet egyedi tervezésű, terv építésű, KIT építésű,

d) az alapul vett alkalmazandó alkalmassági előírás (előírások) megnevezését,

e) az építés tervezett helyszínét,

f) a tervezett fő méret- és tömegadatokat,

g) a tervezett repülési jellemzőket,

h) tervezett szerkezeti kialakítást, terhelhetőséget,

i) motoros légi járművek esetén a hajtómű és légcsavar típusát, jellemzőit,

j) az építés tervezett programját.

14. Amatőr építésű légi jármű építésével szemben támasztott követelmények

37. § Amatőr építésű légi jármű építéséhez alkalmazandó alkalmassági előírásként az Európai Unió, vagy valamely tagállamában kiadott vagy elfogadott, a légi járművek alkalmasságára vonatkozó előírás vagy szabvány választható.

38. § A 29. § (1) bekezdésében meghatározott képzettséggel és tapasztalattal rendelkező műszaki

felügyelő nyilatkozata szükséges az egyedi terv, valamint terv- vagy KIT építésű légitármú esetén a terv vagy KIT felhasználásához. A nyilatkozatnak tartalmaznia kell, hogy a légitármú aerodinamikai és szilárdsági jellemzői alapján várhatóan megfelel a tervezett felhasználási célaknak.

39. § (1) Az építés folyamatát, beleértve a felhasznált anyagok és alkatrészek, valamint az építésben közreműködő személyek kilétét és tevékenységének módját építési naplóban dokumentálni kell.

(2) Az építési naplóban tételesen tartalmaznia kell:

- a) az egyes munkafolyamatokat,
- b) az alkatrészek leírását,
- c) az alkalmazott eljárást,
- d) a felhasznált anyagot,
- e) a munkavégzés időpontját és helyét,
- f) a munkavégző nevét és aláírását,
- g) a megfelelés vagy ellenőrzés módját, továbbá
- h) - ha az adott folyamatnál ellenőrzést végeztek - az ellenőrzést végző személy bejegyzését.

(3) Az építési naplóhoz mellékelni kell az egyes tételekhez kapcsolódó bizonylatokat, dokumentumokat.

(4) Az építési naplót papír alapon kell vezetni, de mellékletei elektronikus módon, akár képrögzítő felvételekkel is dokumentálhatóak. Az elektronikus dokumentálás esetén biztosítani kell az adatok védelmét és hitelességét, valamint az utólagos módosítás lehetőségének kizárását.

40. § (1) Az építés folyamatának felügyeletét a 29. § (1) bekezdésében meghatározott feltételeknek megfelelő műszaki felügyelő látja el.

(2) Az amatőr építésű légitármú egyedi repülési tesztjét az építő által kijelölt légitármúvezető hajtja végre, ha a légitármúvezető megfelel a vonatkozó jogszabályban foglaltaknak.

41. § Az építő köteles lehetővé tenni, hogy a légiközlekedési hatóság az amatőr építésű légitármú építésének folyamata során az e rendeletben meghatározott rendelkezésnek történő megfelelést ellenőrizze.

15. Egyedi repülési engedély amatőr építésű légitármúre

42. § (1) Az amatőr építésű légitármúval történő repülés végrehajtásához, beleértve a repülési tesztet is, egyedi repülési engedély szükséges.

(2) Az amatőr építésű légitármú egyedi repülési engedélyének kiadására irányuló eljárás megindítását a légiközlekedési hatóság által meghatározott formanyomtatvány használatával az építő kérelmezheti írásban a légiközlekedési hatóságnál.

(3) A kérelemnek - a Ket.-ben meghatározottakon kívül - tartalmaznia kell:

- a) a 36. § (2) bekezdés *f*-*i*) pontjában megadott számított adatokat,
- b) a műszaki felügyelő nevét, képzettségét, tapasztalatát.

(4) A kérelemhez mellékelni kell:

- a) az alapul vett alkalmazandó alkalmassági előírástól, vagy előírásoktól történő eltérés leírását,
- b) a műszaki felügyelő 38. § szerinti nyilatkozatát,
- c) a műszaki felügyelő nyilatkozatát arról, hogy a légitármú repülésre képes állapotban van és a repülési tesztek megkezdhetőek,
- d) az egyedi repülési tesztprogramot,
- e) az üzemeltetési kézikönyv tervezetét.

43. § A terv építésű légitármú esetén a tervet, valamint a KIT-et a légiközlekedési hatóság akkor fogadja el az építés alapjául, ha

a) a terv, valamint a KIT szerepel valamely külföldi illetékes hatóság nyilvántartásban, és a külföldi illetékes hatóság igazolja, hogy a terv, valamint a KIT megfelel a 36. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározottaknak, és

b) a műszaki felügyelő nyilatkozik arról, hogy a terv, vagy a KIT aerodinamikai és szilárdsági jellemzői alapján várhatóan megfelel a tervezett felhasználási célnak.

44. § (1) A légiközlekedési hatóság az amatőr építésű légitárműre egyedi repülési engedélyt ad ki, ha megállapítja, hogy

a) a kérelem, valamint a légitármű építése megfelel a jelen rendeletben meghatározott követelményeknek, vagy

b) más állam illetékes hatósága által kiadott repülési engedély és alapjául szolgáló dokumentáció alapján a légitármű repülésre képes állapotban van.

(2) Az amatőr építésű légitárműre kiadott egyedi repülési engedély - a (6) bekezdésben meghatározott eltéréssel - 1 évig hatályos.

(3) Az amatőr építésű légitárműre kiadott egyedi repülési engedélynek - a Ket.-ben meghatározottakon kívül - tartalmaznia kell az egyedi repülési tesztprogramban meghatározott feltételek leírását.

(4) Ha az amatőr építésű légitárműre kiadott egyedi repülési engedélyben, vagy az engedélyezés során megadott feltételekben változás következik be, továbbá, ha az egyedi repülési tesztprogramot nem, vagy nem teljes mértékben hajtották végre, akkor az egyedi repülési engedély 1 évre, több alkalommal is meghosszabbítható.

(5) Az amatőr építésű légitárműre kiadott egyedi repülési engedély meghosszabbítására irányuló kérelemnek tartalmaznia kell a hosszabbítás indokait, vagy a 42. § (4) bekezdésében meghatározott dokumentumokban történt módosítás leírását, vagy nyilatkozatokat.

(6) A légiközlekedési hatóság az egyedi repülési engedélyt az amatőr építésű légitárműre határozatlan időtartamra kiadja, ha

a) az egyedi repülési tesztprogramot teljes mértékben végrehajtották,

b) rendelkezésre áll az üzemeltetési kézikönyv végleges verziója, amelynek tartalmaznia kell a légiüzemeltetés feltételeit és a karbantartások rendszerét,

c) a műszaki felügyelő, az egyedi repülési tesztek végrehajtó légitárművezető és az engedélyes nyilatkozott a légitármű repülésre alkalmas állapotáról, valamint

d) a légiközlekedési hatóság megállapítja, hogy a légitármű biztonságos repülésre képes állapotban van.

(7) A légiközlekedési hatóság az amatőr építésű légitárműre kiadott egyedi repülési engedélyt felfüggeszti, ha a légitármű súlyosan veszélyezteti a repülés biztonságát.

45. § (1) Az amatőr építésű légitárműre határozatlan időtartamra kiadott egyedi repülési engedély módosítását kell kérnie az engedély jogosultjának a légiközlekedési hatóságtól, amennyiben a légitárművön az egyedi repülési engedélyben meghatározottakhoz képest olyan módosítást kíván végrehajtani, amely jelentős hatással van a légitármű tömegére, egyensúlyára, szerkezeti szilárdságára, megbízhatóságára, üzemeltetési jellemzőire, vagy a légialkalmasságát befolyásoló egyéb tulajdonságára.

(2) Az amatőr építésű légitárműre kiadott egyedi repülési engedély módosítására irányuló kérelemnek tartalmaznia kell:

a) a módosítás leírását,

b) a kézikönyv, vagy kézikönyvek módosítással érintett részét,

c) a módosítás során alkalmazandó alkalmassági előírás (előírások) megnevezését.

(3) Az amatőr építésű légitárműre kiadott egyedi repülési engedély módosítására irányuló

kérelemhez mellékelni kell a műszaki felügyelő nyilatkozatát a légi jármű biztonságos repülésre alkalmas állapotáról.

46. § (1) Az amatőr építésű légi járműre határozatlan időtartamra kiadott egyedi repülési engedély alapján csak nappali látva repülési szabályok (ún. visual flight rules [VFR]) szerinti repülés hajtható végre.

(2) Az amatőr építésű légi járműben a légi járművezető és a fedélzeten tartózkodó személyek számára jól látható helyen magyar és angol nyelven fel kell tüntetni a következő tájékoztatást:

„Ez a légi jármű amatőr építésű és nem felel meg az ICAO és az Európai Unió típus minősített légi járművek biztonsági előírásainak.”

„This aircraft is amateur-built and does not comply with ICAO and EASA safety regulations for aircraft.”

(3) Az amatőr építésű légi járműre, a légi jármű törzsének mindkét oldalára el kell helyezni legalább 50 mm magasságú, nagybetűvel írt „EXPERIMENTAL” feliratot.

IV. FEJEZET

TÖRTÉNELMI JELENTŐSÉGŰ LÉGIJÁRMŰ VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

16. Bejelentési kötelezettség történelmi jelentőségű légi jármű építésére, felújításra

47. § (1) Történelmi jelentőségű légi jármű építésének, felújításának megkezdését a légiközlekedési hatóságnak be kell jelenteni.

(2) A bejelentésnek tartalmaznia kell a 36. § (2) bekezdés *a)* és *d)-j)* pontjában meghatározottakat, valamint

a) az arra vonatkozó adatokat, hogy a légi jármű megfelel a történelmi jelentőségű légi járművekre vonatkozóan a 216/2008/EK rendelet II. Melléklet *a)* pontjában meghatározottaknak, az *ii)* pont harmadik francia bekezdés kivételével,

b) a légi jármű megnevezését, jellegét, az egykori rendeltetését,

c) azt, hogy eredeti légi jármű felújítása, vagy másolat készítése a cél.

(3) Történelmi jelentőségű légi jármű típusának és megnevezésének utalnia kell az eredeti épített vagy felújított légi járműre.

17. Történelmi jelentőségű légi jármű építésével, felújításával szemben támasztott követelmények

48. § Történelmi jelentőségű légi jármű építéséhez, felújításához alkalmazható a légi jármű eredeti alkalmassági előírása vagy az Európai Unió vagy valamely tagállamában kiadott, a légi járművek alkalmasságára vonatkozó előírás.

49. § (1) A történelmi jelentőségű légi járművel történő első repülés megkezdéséhez a 29. § (1) bekezdésében meghatározott képzettséggel és tapasztalattal rendelkező műszaki felügyelő nyilatkozata szükséges. A nyilatkozat tartalmazza, hogy a légi jármű aerodinamikai és szilárdsági jellemzői alapján várhatóan megfelel a tervezett felhasználási célnak.

(2) Az építés folyamatát nyomon kell követni és dokumentálni kell. Az építés nyomon követhetőségi dokumentációja tartalmazza az egyes munkafolyamatokat, az alkatrészek leírását, az

alkalmazott eljárást, a felhasznált anyagot, a dátumot és helyet, a munkavégző nevét és aláírását, a megfelelés vagy ellenőrzés módját, valamint az ellenőrzést végző személy bejegyzését, ha az adott folyamatnál ellenőrzést végeztek.

(3) A nyomon követhetőségi dokumentációt papír alapon kell vezetni, de mellékletei elektronikus módon, akár képrögzítő felvételekkel is dokumentálhatóak. Az elektronikus dokumentálás esetén biztosítani kell az adatok védelmét és hitelességét, valamint az utólagos módosítás lehetőségének kizárását.

50. § Történelmi jelentőségű légi jármű felújítása esetén az alapvető teherviselő szerkezeti elemek szilárdságát megfelelő terhelési kísérellettel vagy anyagvizsgálattal kell bizonyítani.

51. § (1) A történelmi jelentőségű légi jármű építési folyamatának felügyeletét a műszaki felügyelő látja el, akinek - a (2) bekezdésben meghatározott eltéréssel - meg kell felelnie a 29. § (1) bekezdésében meghatározott rendelkezéseknek.

(2) A 216/2008/EK rendelet 3. cikk *j*) pontjában meghatározott komplex motoros meghajtású légi jármű (a továbbiakban: komplex légi jármű) esetében műszaki felügyelő az lehet, aki rendelkezik felsőfokú repülő-, gépész- vagy közlekedésmérnöki szakképzettséggel, és az építendő, felújítandó típus megfelelő szintű gyártási, javítási, vagy üzemeltetési ismereteivel.

(3) A történelmi jelentőségű légi jármű egyedi repülési tesztjét az építő által kijelölt légi járművezető hajtja végre, amennyiben a légi járművezető megfelel a vonatkozó jogszabályban foglaltaknak.

18. Egyedi repülési engedély történelmi jelentőségű légi járműre

52. § (1) Történelmi jelentőségű légi járművel történő repülés végrehajtásához, beleértve a repülési tesztek is, egyedi repülési engedély szükséges.

(2) A történelmi jelentőségű légi jármű egyedi repülési engedélyének kiadására irányuló kérelemre a 42. § (2)-(4) bekezdésben meghatározott rendelkezéseket kell alkalmazni, azzal az eltéréssel, hogy a kérelemhez a 42. § (3) bekezdés *a*) és (4) bekezdés *c*)-*e*) pontban meghatározott adatokat, valamint a műszaki felügyelő 49. § (1) bekezdésében meghatározott nyilatkozatát kell csatolni.

(3) A történelmi jelentőségű légi jármű egyedi repülési engedélyére a 43-45. §-ban meghatározott rendelkezéseket az e §-ban foglaltakra tekintettel kell alkalmazni.

(4) A történelmi jelentőségű légi járműben a légi járművezető és a fedélzeten tartózkodó személyek számára jól látható helyen magyar és angol nyelven fel kell tüntetni a következő tájékoztatást:

„Ez a légi jármű egyedi építésű és nem felel meg az ICAO és az Európai Unió típus minősített légi járművek biztonsági előírásainak.”

„This aircraft is experimental and does not comply with ICAO and EASA safety regulations for aircraft.”

(5) A történelmi jelentőségű légi járműre, a légi jármű törzsének mindkét oldalára el kell helyezni legalább 50 mm magasságú, nagybetűvel írt „EXPERIMENTAL” feliratot.

V. FEJEZET

KATONAI MÚLTÚ LÉGIJÁRMŰRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

19. Bejelentési kötelezettség katonai múltú légi jármű építésére, felújításra

53. § (1) Katonai múltú légi jármű építését, felújítását - a (2) bekezdésben meghatározott eltéréssel - bármely természetes, vagy jogi személy végezheti.

(2) Komplex légi jármű, valamint azon légi jármű esetében, amelynek maximális vízszintes repülési sebessége meghaladja a 250 csomót (a továbbiakban együtt: nagy teljesítményű katonai múltú légi jármű) építését, felújítását természetes személy vagy jogi személy végezheti.

(3) Katonai múltú légi jármű építésének és felújításának megkezdését a légiközlekedési hatóságnak be kell jelenteni.

(4) A bejelentésnek tartalmaznia kell a 36. § (2) bekezdés *a)* és *d)-j)* pontjában meghatározottakat, valamint

a) az arra vonatkozó adatokat, hogy a légi jármű megfelel a 216/2008/EK rendelet II. Melléklet *d)* pontjában, valamint az *a)* pont *ii)* alpont harmadik francia bekezdésében a katonai múltú légi járművekre vonatkozó feltételeknek,

b) a légi jármű megnevezését, jellegét, egykori rendeltetését, és egykori katonai speciális felszerelését,

c) azt, hogy eredeti légi jármű felújítása, vagy másolat készítése a cél.

(5) Katonai múltú légi jármű típusának és megnevezésének utalnia kell az eredeti épített vagy felújított légi járműre.

20. Katonai múltú légi jármű építésével, felújításával szemben támasztott követelmények

54. § Katonai múltú légi jármű építésével és felújításával szemben támasztott követelményekre a 17. alcímben foglaltakat az 55. §-ban meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

55. § (1) Nagy teljesítményű katonai múltú légi jármű speciális felszereléseinek, rendszereinek (különösen a fegyverzet, pirotechnikai eszköz, katapultülés, eldobható kiegészítő berendezés, felszerelés) tervezett üzemeltetésével összefüggő kockázataira kockázatértékelést kell készíteni. A kockázatértékelési dokumentumnak tartalmaznia kell a feltárt kockázatokat, és az azok csökkentésére alkalmazott eljárásokat és módszereket, valamint részletesen az üzemeltetés, kiszolgálás, karbantartás személyi, tárgyi feltételeit, továbbá a vészhelyzeti eljárásokat.

(2) A kockázatértékelésben a műszaki felügyelőnek és az egyedi repülési tesztet végrehajtó légi járművezetőnek részt kell vennie.

21. Egyedi repülési engedély katonai múltú légi járműre

56. § (1) Katonai múltú légi járművel történő repülés végrehajtásához, beleértve az egyedi repülési tesztet is, egyedi repülési engedély szükséges.

(2) A katonai múltú légi jármű egyedi repülési engedélyének kiadására irányuló kérelemre a 42. § (2)-(4) bekezdésben meghatározott rendelkezéseket kell alkalmazni, azzal az eltéréssel, hogy a kérelemhez a 42. § (3) bekezdés *a)* és (4) bekezdés *c)-e)* pontjában meghatározott mellékleteket, a műszaki felügyelő 49. § (1) bekezdésében meghatározott nyilatkozatát, valamint - nagy teljesítményű katonai múltú légi jármű esetén - a kockázatértékelést kell csatolni.

57. § A katonai múltú légi jármű egyedi repülési engedélyére a 44-45. §-ban meghatározottakat kell alkalmazni, az 56. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel.

58. § (1) A katonai múltú légi jármű kizárólag hatástalanított fegyverzettel repülhet. A légi járműre a fegyverzetet imitáló tárgy felszerelhető.

(2) Amennyiben a katonai múltú légi járművel olyan egyedi repülési tesztet hajtanak végre, amely során a repülési mozgási pályája előzetesen nem határozható meg, és emiatt veszélyt

jelenthet a légiközlekedésre, akkor a repülés eseti légtérben hajtható végre.

(3) A katonai múltú légi járműben a légi járművezető és a fedélzeten tartózkodó személyek számára jól látható helyen magyar és angol nyelven fel kell tüntetni a következő tájékoztatást:

„Ez a légi jármű egyedi építésű és nem felel meg az ICAO és az Európai Unió típus minősített légi járművek biztonsági előírásainak.”

„This aircraft is experimental and does not comply with ICAO and EASA safety regulations for aircraft.”

(4) A katonai múltú légi járműre, a légi jármű törzsének mindkét oldalára el kell helyezni legalább 50 mm magasságú, nagybetűvel írt „EXPERIMENTAL” feliratot.

VI. FEJEZET

AZ I. FEJEZET HATÁLYA ALÁ TARTOZÓ LÉGIJÁRMŰVEK FOLYAMATOS LÉGIALKALMASSÁGA

22. Folyamatos légi alkalmasság fenntartására vonatkozó általános rendelkezések

59. § (1) A tulajdonos felelős a légi jármű folyamatos légi alkalmasságának fenntartásáért és köteles biztosítani, hogy a repülésre akkor kerüljön sor, ha:

- a) a légi jármű légi alkalmasságát fenntartják,
- b) az üzemi és vészhelyzeti berendezéseket megfelelően beépítették, azok üzemképesek, vagy egyértelműen megjelölték, hogy azok nem üzemképesek,
- c) a légi jármű légi alkalmassági tanúsítványa érvényes, és
- d) a légi jármű karbantartását a karbantartási program szerint elvégezték.

(2) A tulajdonosnak biztosítania kell a légiközlekedési hatóság számára a légi jármű folyamatos légi alkalmassága fenntartásának ellenőrizhetőségét.

(3) A légi jármű bérbeadása esetén a tulajdonos (1) és a (2) bekezdésben meghatározott felelőssége és kötelezettsége a bérbevevőt terheli, ha a bérleti szerződésben ezt rögzítik.

(4) A tulajdonos az (1) és a (2) bekezdésben meghatározott feladatok ellátását részben vagy egészben, írásbeli megállapodással átadhatja egy légi alkalmasság-irányító szervezetnek. A megállapodásnak tartalmaznia kell a légi jármű azonosító adatait, a légi alkalmasság-irányító szervezet engedélyszámát és engedélyezett tevékenységi körét, valamint azt, hogy a 99. § (2) bekezdésében meghatározott feladatok közül melyek átadására került sor.

(5) Ahol ez a fejezet tulajdonost említ, ott a (3) bekezdésben meghatározott esetben a bérbevevőt, a (4) bekezdésben meghatározott esetben, az átadott feladatok tekintetében a légi alkalmasság-irányító szervezetet kell érteni.

60. § (1) A repülés előtti ellenőrzés elvégzéséért a légi jármű vezetője a felelős. Az ellenőrzést a légi jármű vezetője, a karbantartó szervezet vagy a légi járművek és légi jármű komponensek karbantartásának személyi jogosításairól és képzési követelményeiről szóló rendeletben meghatározott, megfelelő szakszolgálati engedéllyel rendelkező személy (a továbbiakban: szakképzett személy) végezheti el.

(2) A légi jármű üzemeltetési kézikönyvében szereplő, a légi jármű repülésre történő előkészítéséhez kapcsolódó feladatok (pl. vitorlázó repülőgép szárnyainak összeszerelése vagy repülés előtti ellenőrzés) elvégzése a légi jármű vezetőjének a feladata, és nem minősül karbantartási feladatnak.

61. § Amennyiben a tulajdonos karbantartás elvégzésére szakképzett személlyel, vagy karbantartó szervezettel megállapodást kötött, a szakképzett személy, vagy karbantartó szervezet minden olyan meghibásodást, sérülést vagy egyéb olyan eseményt, amelyről a légi járművel kapcsolatban tudomása van, és amely esetében a légi jármű a repülésre súlyosan veszélyes helyzetet eredményezett vagy eredményezhet, köteles a légi jármű tulajdonosának, illetve amennyiben van, a légi alkalmasság-irányító szervezetnek jelenteni.

23. A folyamatos légi alkalmasság fenntartása, nyilvántartása

62. § A légi jármű légi alkalmasságának, továbbá az üzemi és a vészhelyzeti berendezések üzemképességének fenntartása érdekében biztosítani kell:

- a)* a repülés előtti ellenőrzések végrehajtását,
- b)* a biztonságos üzemelést befolyásoló minden hiba és sérülés szabvány vagy más műszaki előírás szerinti kijavítását,
- c)* valamennyi karbantartási feladat elvégzését, a karbantartási programnak megfelelően,
- d)* valamennyi alkalmazandó légi alkalmassági határozat végrehajtását,
- e)* a szükséges módosítások és javítások végrehajtását, és
- f)* szükség esetén a karbantartási célú ellenőrző repülések végrehajtását.

63. § A légi járművön minden vonatkozó légi alkalmassági határozatot végre kell hajtani az adott légi alkalmassági utasítás előírásai szerint.

64. § (1) A tulajdonos köteles gondoskodni a légi jármű légi alkalmassági nyilvántartásának vezetéséről.

(2) A légi jármű légi alkalmassági nyilvántartása legalább a légi jármű üzemi naplójából áll.

(3) A légi jármű üzemi naplójában fel kell tüntetni a légi jármű típusát és lajstromjelét, repülési naponkénti bontásban a repült órák számát, a repülési ciklusok vagy a leszállások számát, a dátum megjelölésével.

(4) A légi jármű légi alkalmassági nyilvántartásának a következőket kell tartalmaznia:

a) a légi alkalmassági határozat (határozatok) státuszát, és az előírt légi alkalmassági intézkedést (intézkedéseket),

b) a módosítás (módosítások) és a javítás (javítások) státuszát,

c) a karbantartási program hivatkozását,

d) ha alkalmazandó, akkor a korlátozott üzemidejű berendezések státuszát,

e) ha alkalmazandó, akkor az érvényes tömeg- és súlypontszámítást,

f) ha alkalmazandó, akkor a halasztott karbantartások listáját,

g) a légi járműbe beépített fő szerkezeti egységek azonosító és üzemi adatait.

(5) A légi jármű légi alkalmassági nyilvántartásába tett összes bejegyzésnek világosnak és pontosnak kell lennie. Ha valamely bejegyzés javítása szükséges, a javítást olyan módon kell elvégezni, hogy az eredeti bejegyzés egyértelműen felismerhető legyen.

(6) A tulajdonosnak biztosítani kell a nyilvántartásba bejegyzett adatoknak, dokumentumoknak a légi jármű élettartama alatt történő megőrzését.

65. § A tulajdonosnak biztosítani kell a légi jármű légi alkalmassági nyilvántartásának átadását

a) az új tulajdonosnak a légi jármű tulajdonjogának átruházásakor,

b) a légi alkalmasság-irányító szervezetnek, ha a légi alkalmasság irányításával kapcsolatos feladatok légi alkalmasság-irányító szervezetnek átadásra kerülnek.

24. A karbantartási program

66. § (1) Minden légi járművet a karbantartási program szerint kell karbantartani.

(2) A karbantartási programot, és annak módosítását a (4) bekezdésben meghatározott eltéréssel, a légiközlekedési hatóság hagyja jóvá.

(3) A karbantartási program alapját képezik a típusalkalmassági tanúsítvány tulajdonosa által kiadott, a folyamatos légi alkalmasság fenntartására vonatkozó utasítások.

(4) Nem szükséges a légiközlekedési hatóság jóváhagyása, ha a típusalkalmassági tanúsítvány kiadása során benyújtott, az alkalmazandó légi alkalmassági előírásban előírt karbantartásra vonatkozó kézikönyvet módosítás vagy kiegészítés nélkül alkalmazzák, és erről a tulajdonos a légiközlekedési hatóságnak nyilatkozott.

(5) A karbantartási programnak tartalmaznia kell

a) az összes elvégzendő karbantartási feladatot, annak gyakoriságával együtt,

b) a különleges üzemelési viszonyokhoz kapcsolódó specifikus karbantartási tételket, beleértve az egyedi intézkedésekkel kapcsolatos különleges feladatokat, valamint

c) az egyszerű, a nem összetett és az összetett karbantartási feladatokat.

(6) A karbantartási programot, a légi jármű légi alkalmassági felülvizsgálata során, vagy ha szükséges, soron kívül felül kell vizsgálni, és ha indokolt, akkor a felülvizsgálatnak megfelelően módosítani kell.

25. A karbantartásra vonatkozó általános rendelkezések

67. § A karbantartást végző személy vagy szervezet felelős az általa elvégzett karbantartásért.

68. § (1) A légi járművet karbantartó személynek vagy szervezetnek a tulajdonos köteles hozzáférést biztosítani az alkalmazandó utolsó kiadású karbantartási dokumentációhoz.

(2) A karbantartási dokumentáció lehet:

a) bármely előírás, eljárás, szabvány vagy az illetékes hatóság által kiadott vagy jóváhagyott dokumentáció,

b) minden alkalmazandó légi alkalmassági határozat,

c) a légi alkalmasság fenntartására alkalmazandó, a típusalkalmassági tanúsítvány tulajdonosa vagy a gyártó vagy az építő által megadott utasítás.

(3) A légi járművet karbantartó személynek vagy szervezetnek a karbantartási dokumentáció birtokában és ismeretében kell lennie, hogy a légi jármű karbantartását a dokumentációban foglaltaknak megfelelően végezze el.

(4) A légi járművet karbantartó személynek, vagy szervezetnek, ha a karbantartás mélysége megköveteli, ki kell alakítania egy alkalmazott munkalaprendszert, amelyre pontosan átvezeti a karbantartási dokumentáció tartalmát, vagy pontos hivatkozásokat készít a karbantartási dokumentációban foglalt konkrét karbantartási feladathoz.

69. § (1) A karbantartási dokumentációban meghatározott módszerek, technikák, szabványok, szerszámok, berendezések, alkatrészek, anyagok és utasítások szerint

a) az 1. mellékletben meghatározott egyszerű karbantartást

aa) a (2) és a (3) bekezdésben meghatározott esetben a légi járművezető,

ab) a szakképzett személy, vagy

ac) a karbantartó szervezet,

b) a nem összetett és összetett karbantartást

ba) a szakképzett személy vagy

bb) a karbantartó szervezet

hajthatja végre.

(2) A légi járművezető akkor hajthat végre egyszerű karbantartását, ha

a) a hajózó személyzet képzéséről és szakszolgálati engedélyéről szóló rendeletben, légitársaság vezető szakszolgálati engedéllyel rendelkezik az adott légitársaság kategóriára vagy típusra, osztályra, és

b) részben vagy egészben a légitársaság tulajdonosa, vagy civil szervezet tulajdonában lévő légitársaság esetében a légitársaság vezető a civil szervezet tagja és a karbantartási feladat végrehajtására írásban felhatalmazást kapott.

(3) Egyszerű karbantartást a (2) bekezdésben meghatározott légitársaság vezető 2730 kg legnagyobb felszálló tömeget meg nem haladó nem komplex légitársaság, vitorlázórepülő, motoros vitorlázórepülő vagy ballon esetén hajthat végre.

(4) A légitársaság vezető által elvégezhető egyszerű karbantartási feladatok esetében a légitársaság vezető felelős a légitársaságra vonatkozó karbantartási gyakorlat és a légitársaság karbantartási programja megismeréséért.

(5) A szakképzett személyt a karbantartási feladatok végrehajtásában a közvetlen és folyamatos ellenőrzése alatt álló személy vagy személyek segíthetik.

70. § (1) Ha a karbantartási dokumentáció által előírt szerszámok, anyagok nem állnak rendelkezésre, megfelelő specifikációjú alternatív, utángyártott és általános szerszámok, anyagok használhatóak.

(2) Valamennyi karbantartási feladat befejezését követően általános ellenőrzés keretén belül a karbantartást végrehajtónak meg kell győződnie arról, hogy a karbantartott légitársaságból, légitársaság komponensből minden szerszámot, berendezést, illetve egyéb idegen tárgyat, anyagot eltávolítottak, és az összes leszerelt burkolóelem visszaépítésre került.

71. § (1) A légitársaság minden olyan meghibásodását, amely súlyosan veszélyezteti a repülés biztonságát, a további repülés előtt meg kell szüntetni. Amennyiben a légitársaság hibája nem egyértelmű, vagy kétség merül fel a hiba meglétéről, szakképzett személy bevonásával kell meggyőződni a légitársaság állapotáról.

(2) Ha kétséges, hogy a légitársaság valamely meghibásodása súlyosan veszélyezteti-e a repülés biztonságát, a szakképzett személy feladata megállapítani és meghatározni, hogy a további repülés előtt milyen intézkedésre van szükség, vagy mely hibák javítása halasztható.

(3) A légitársaságnak a repülés biztonságát súlyosan nem veszélyeztető hibáját, annak azonosítása után a lehető legrövidebb időn belül vagy a karbantartási dokumentációban meghatározott módon és határidővel kell javítani.

(4) A repülés megkezdése előtt ki nem javított valamennyi hibát be kell vezetni a légitársaság üzemi naplójába.

72. § A karbantartási programban nem szereplő javítások, módosítások és sérülések felmérése, valamint végrehajtása olyan adatok alapján lehetséges, amelyet felelős tervező, vagy a műszaki felügyelő hagyott jóvá.

26. A komponens karbantartása

73. § (1) Valamely komponens légitársaságba történő beépítése előtt a karbantartást végrehajtó személy köteles meggyőződni arról, hogy a komponens megfelel-e a jelen rendeletben meghatározott követelményeknek, valamint alkalmas-e a beépítésre a légitársasági utasítások, módosítási feltételek vagy konfigurációk alkalmazása mellett.

(2) Szabványos alkatrész akkor építhető be a légitársaságba vagy annak valamely egységébe, ha a karbantartási dokumentáció az adott szabványos alkatrész alkalmazását írja elő.

(3) Szabványos alkatrészhez rendelkezésre álló dokumentáció vagy minta alapján utángyártott alkatrész is beépíthető a légitársaságba. Utángyártott alkatrész esetében a légitársaság fődarabokra -

hajtómű, légszűrő, fő szerkezeti teherbíró elemek - vonatkozóan a típusalkalmassági tanúsítvány tulajdonosa vagy gyártó, építő által elfogadott terméket lehet beépíteni.

(4) Az anyagokat, beleértve nyersanyagokat, félkész termékeket vagy fogyóeszközöket akkor lehet felhasználni a légi járművön vagy komponensén, ha megfelelnek a vonatkozó műszaki előírásoknak, és megfelelő módon nyomon követhetők. Minden anyagot kísérnie kell az egyértelműen rá vonatkozó dokumentációnak, amely tartalmazza a műszaki előírásoknak való megfelelésről szóló igazolást, valamint a gyártó és a beszállító adatait.

74. § (1) Komponens karbantartását szakképzett személy végezheti.

(2) A komponensek a karbantartás céljára a légi járműről ideiglenesen akkor távolíthatók el, ha azt a légi jármű karbantartási kézikönyve a hozzáférés biztosítása érdekében kifejezetten megengedi.

75. § (1) A beszerelt korlátozott üzemidejű berendezések üzemideje nem haladhatja meg a karbantartási program, illetve a légi alkalmassági utasítások szerint engedélyezett korlátozott élettartamot.

(2) A komponens üzemképtelennek minősül, ha a következő körülmények bármelyike bekövetkezik:

- a) a légi jármű karbantartási programjában meghatározott üzemidő lejárt,
- b) nem felel meg a légi alkalmassági határozatnak,
- c) hiányzik a légi alkalmasságra vagy a beszerelésre való alkalmasság megállapításához szükséges információ,
- d) hiba vagy hibás működés jelei mutatkoznak, vagy
- e) olyan zavar vagy esemény következett be, amely a komponens üzemképességét befolyásolhatja.

(3) Az üzemképtelen komponenseket azok kiszerezésénél azonosítani kell.

(4) Az üzemképtelen komponensek megfelelő tárolásáról a tulajdonos köteles gondoskodni.

(5) Azokat a komponenseket, amelyek elérték élettartamuk határát, vagy amelyeken javíthatatlan hiba következett be, selejtnek kell minősíteni, kivéve, ha elérte az élettartam határát, de a légiközlekedési hatóság engedélyezte annak meghosszabbítását.

27. A karbantartó szervezet működésére vonatkozó engedély

76. § (1) A karbantartó szervezet működésére vonatkozó engedély (a továbbiakban: karbantartási engedély) kiadására irányuló eljárás megindítását a légiközlekedési hatóság által meghatározott formanyomtatvány használatával természetes vagy jogi személy kérelmezheti írásban a légiközlekedési hatóságnál.

(2) A kérelemnek - a Ket.-ben meghatározottakon kívül - tartalmaznia kell a felelős vezető nevét.

(3) A kérelemhez mellékelni kell a karbantartó szervezet karbantartási kézikönyvét.

77. § (1) A karbantartási kézikönyvnek legalább a következőket kell tartalmaznia:

a) a felelős vezető által aláírt nyilatkozatot, amely megerősíti, hogy a karbantartó szervezet folyamatosan, a jelen rendeletben meghatározottak szerint működik,

b) a karbantartó szervezet által elvégezhető munkák körét,

c) a 83. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott személy vagy személyek vagy szervezet nevét,

d) a szervezeti ábrát,

e) a tanúsító személyek nevét és felelősségi hatáskörüket,

f) a létesítmények helyét és általános leírását,

g) a karbantartó szervezet eljárásait,

h) a karbantartó szervezet kézikönyve módosításának eljárásait.

(2) A karbantartási kézikönyv módosításához - a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel - a légiközlekedési hatóság jóváhagyása szükséges. A jóváhagyás során a légiközlekedési hatóság a jelen rendeletben meghatározott követelményeknek történő megfelelést vizsgálja.

(3) Ha az (1) bekezdés *h)* pontjában meghatározott karbantartási kézikönyv kisebb módosításaira vonatkozó eljárás, beleértve a kisebb módosítás tartalmát, abban az esetben a kisebb módosításokhoz a légiközlekedési hatóság jóváhagyására nincs szükség.

(4) A karbantartó szervezet saját létesítményeiben, az általa elvégzett karbantartás során, a karbantartási kézikönyvben meghatározottak szerint, - a karbantartási dokumentációban meghatározott feltételekkel - saját felhasználásra alkatrészeket készíthet.

(5) A karbantartási kézikönyv mintapéldányának (a továbbiakban: minta karbantartási kézikönyv) jóváhagyása is kérhető a légiközlekedési hatóságtól.

(6) A minta karbantartási kézikönyvnek - a konkrét szervezetre vonatkozó adatok kivételével - az (1) bekezdésben meghatározottakat kell tartalmaznia.

(7) Ha a karbantartási engedély iránti kérelemhez a légiközlekedési hatóság által jóváhagyott minta karbantartási kézikönyvet nyújtottak be, akkor a karbantartási kézikönyv azon módosításaihoz szükséges a légiközlekedési hatóság jóváhagyása, amelyeket a minta kézikönyv nem tartalmazott.

78. § (1) Ha a légiközlekedési hatóság megállapítja, hogy a karbantartó szervezet teljesíti a jelen rendeletben meghatározott követelményeket, akkor a karbantartási engedélyt határozatlan időtartamra adja ki.

(2) A karbantartási engedély hatályos marad mindaddig, amíg a kiadásának feltételei fennállnak.

(3) A légiközlekedési hatóság a 85. § (4) bekezdés szerint megküldött éves szervezeti felülvizsgálatról készült jelentés alapján a karbantartó szervezetnél helyszíni szemlét tarthat.

(4) A karbantartó szervezet a karbantartási engedélyben szereplő adatokban bekövetkező változást a légiközlekedési hatóságnak a változást követő 15 munkanapon belül köteles bejelenteni.

79. § A karbantartó szervezet a karbantartási engedély alapján jogosult:

a) karbantartani bármely, a 216/2008/EK rendelet hatálya alá nem tartozó magyar légi járművet vagy komponenst, amely a karbantartási engedélyben szerepel, a karbantartási kézikönyvben meghatározott helyszínen, vagy ha a karbantartás szükségessége felmerül, mert a légi jármű üzemképtelen, bármely más helyszínen,

b) a karbantartás befejeztével kibocsátani az üzemképességi tanúsítványt.

80. § A 79. §-ban meghatározott jogosultságokat azon karbantartó szervezet is gyakorolhatja, amely a légi járművek és repüléstechnikai termékek, alkatrészek és berendezések folyamatos légi alkalmasságának biztosításáról és az ezzel összefüggő feladatokban részt vevő szervezetek és személyek jóváhagyásáról szóló, 2003. november 20-i 2042/2003/EK bizottsági rendelet (a továbbiakban: 2042/2003/EK rendelet) alapján légi jármű-karbantartási engedéllyel rendelkezik, a karbantartási engedélyben meghatározottak szerint.

81. § (1) Amennyiben a légiközlekedési hatóság megállapítja, hogy a karbantartó szervezet nem teljesíti jelen rendeletben a karbantartási engedélyre meghatározott követelményeket, akkor a (3) bekezdésre, valamint az Lt. 3/C. § (5)-(7) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a karbantartó szervezettel egyeztetett legalább 20 nap teljesítési határidő megállapításával, a jogkövetkezményekre történő figyelmeztetéssel, a Ket. 94. §-ában foglaltak szerint eljárva végzésben kötelezi a karbantartó szervezetet a jogszerű állapot helyreállítására.

(2) Ha az engedélyes a végzésben megállapított határidőn belül nem tesz eleget a kötelezettségének, akkor a légiközlekedési hatóság az engedélyt visszavonja.

(3) A karbantartó szervezetnek az (1) bekezdésben meghatározott esetben a követelményeknek történő megfelelés érdekében javító intézkedéseket kell kidolgozni, amelyben megjelöli a teljesítési határidőt, vagy határidőket.

28. A karbantartó szervezet működésének feltételei

82. § (1) A karbantartó szervezetnek biztosítani kell, hogy rendelkezésre álljon:

a) a létesítmény, vagy létesítmények a tervezett munkákhoz, amelyben a szakmühelyet és az egyéb helyiséget megfelelően elkülönítik, és biztosítják a szennyeződéstől való védelmet és a környezet védelmét,

b) az irodai helyiség a tervezett munkák irányításához, beleértve a karbantartási nyilvántartások vezetését,

c) a biztonságos tároló létesítmény, vagy létesítmények a komponensek, alkatrészek, felszerelések, szerszámok és anyagok tárolására.

(2) A létesítményekben a tárolási feltételeket úgy kell kialakítani, hogy a fel nem használható komponensek, alkatrészek és anyagok minden más komponenstől, alkatrészeiktől, anyagtól, felszereléstől és szerszámtól elkülönítetten kerüljenek elhelyezésre. A tárolási feltételeknek meg kell felelniük a gyártó utasításainak, és a hozzáférést az arra feljogosított személyekre kell korlátozni.

83. § (1) A karbantartó szervezetnek rendelkeznie kell

a) felelős vezetővel, aki felelős azért, hogy a karbantartási feladatokat jelen rendeletben meghatározottak szerint hajtsák végre,

b) tanúsító személlyel, vagy személyekkel a légi járművek és komponenseik üzemképességi tanúsítványainak kiállításához,

c) személyi állománnyal a szerződés szerint várható, szokásos mértékű karbantartási munkák elvégzésére és

d) saját vagy szerződéses viszonyban álló, a felelős vezető közvetlen felügyelete alatt lévő olyan személlyel vagy szervezettel, aki felelős a szervezeti felülvizsgálatok elvégzéséért.

(2) Az (1) bekezdés *c)* pontjában meghatározott személyi állomány határozott időtartamra történő alkalmazása a szokásos mértéket meghaladó karbantartási feladatok esetén megengedett.

84. § (1) A légi járművek és komponenseik üzemképességi tanúsítványainak kiállítását végző tanúsító személy akkor gyakorolhatja jogosultságát, ha a karbantartó szervezet biztosítja, hogy a tanúsító személy rendelkezik

a) a légi járművek és légi jármű komponensek karbantartásának személyi jogosításairól és képzési követelményeiről szóló rendeletben meghatározott szakszolgálati engedéllyel,

b) megfelelő ismeretekkel az adott karbantartandó légi járműről vagy légi jármű komponenseiről, valamint a karbantartó szervezet vonatkozó eljárásairól, és

c) megbízással a szervezeten belül a feladat ellátásra, a felelősségi körének megjelölésével.

(2) A speciális szakképesítést igénylő feladatokat ellátó személynek szabvány, vagy műszaki előírás szerinti szakképesítéssel kell rendelkeznie.

85. § (1) A karbantartó szervezetnek szervezeti felülvizsgálati rendszert kell működtetnie a légi járművek karbantartásához szükséges eljárások betartásának, illetve azok megfelelőségének ellenőrzése érdekében. A megfelelőség ellenőrzése magában foglalja a szervezet felelős vezetője számára a szükséges javító intézkedések végrehajtása érdekében működtetett visszacsatolási rendszert.

(2) A szervezeti felülvizsgálati rendszer keretében a karbantartó szervezet működését évente ellenőrizni kell.

(3) A szervezeti felülvizsgálatokban részt kell vennie olyan személynek, aki rendelkezik a légi jármű vagy komponens karbantartásához szükséges megfelelő ismerettel, tapasztalattal.

(4) A karbantartó szervezetnek az éves szervezeti felülvizsgálatról készült jelentést, a felülvizsgálatot követő 15 napon belül a légiközlekedési hatóságnak meg kell küldenie.

(5) A szervezeti felülvizsgálatokra vonatkozó dokumentumokat legalább két évig meg kell őrizni.

86. § A karbantartó szervezet köteles:

a) rendelkezni a karbantartási dokumentációban meghatározott felszereléssel és szerszámmal, vagy a karbantartási kézikönyvben meghatározott, igazoltan egyenértékű felszereléssel és szerszámmal, a napi karbantartási feladatok elvégzéséhez,

b) igazolni, hogy a speciális karbantartási feladatokhoz igénybe tud venni más forrásból származó szolgáltatást, berendezést, eszközt vagy szerszámot,

c) a szerszámot és felszerelést ellenőrizni, a kalibrálás vagy hitelesítés köteles eszközöket hivatalosan elismert etalonnal kalibrálni, továbbá megőrizni az ilyen kalibrálásokra vonatkozó nyilvántartásokat és az alkalmazott etalont.

87. § (1) A karbantartó szervezet az elvégzett karbantartási feladatot dokumentálja.

(2) A karbantartó szervezetnek minden üzemképességi tanúsítvány másolatot át kell adni a légi jármű tulajdonosának, az elvégzett javításhoz, módosításhoz felhasznált jóváhagyott javítási, módosítási adatok másolatával együtt.

(3) A karbantartó szervezetnek minden karbantartási nyilvántartás és a kapcsolódó karbantartási dokumentáció egy példányát három évig meg kell őrizni attól az időponttól számítva, amikor a karbantartó szervezet az adott légi jármű vagy légi jármű komponens üzemképességi tanúsítványát kibocsátotta.

(4) A karbantartási nyilvántartások tárolási módjának biztosítania kell a károsodás és a lopás elleni védelmet. A biztonsági másolatokat tartalmazó valamennyi számítógépes hardverelemet a munkaadatokétól eltérő helyszínen kell tárolni, olyan környezetben, amely biztosítja azok folyamatos olvasható állapotát.

(5) A karbantartó szervezet működésének megszüntetésekor, az utolsó két évre vonatkozó minden megőrzött karbantartási nyilvántartást át kell adni az érintett légi jármű vagy komponens utolsó tulajdonosának vagy a karbantartási feladat megrendelőjének.

29. A légialkalmasság-irányító szervezet működésére vonatkozó engedély

88. § (1) A légialkalmasság-irányító szervezet működésére vonatkozó engedély (a továbbiakban: légialkalmasság irányítási engedély) kiadására irányuló eljárás megindítását a légiközlekedési hatóság által meghatározott formanyomtatvány használatával természetes, vagy jogi személy kérelmezheti írásban a légiközlekedési hatóságnál.

(2) A kérelemnek - a Ket.-ben meghatározottakon kívül - tartalmaznia kell:

a) a felelős vezető nevét,

b) a tevékenységi kört.

(3) A kérelemhez mellékelni kell a légialkalmasság-irányító szervezet légialkalmasság-irányítási kézikönyvét.

89. § (1) A légialkalmasság-irányítási kézikönyvnek legalább a következőket kell tartalmaznia:

a) a felelős vezető által aláírt nyilatkozatot, amely megerősíti, hogy a légialkalmasság-irányító szervezet folyamatosan, a jelen rendeletben meghatározottak szerint működik,

b) a légialkalmasság-irányító szervezet tevékenységi körét, és ha légialkalmassági felülvizsgálatot kíván végrehajtani, akkor a légi jármű kategóriák, vagy típusok körét,

- c) a 94. § d) pontjában meghatározott személy (személyek) vagy szervezet nevét,
- d) a szervezeti ábrát,
- e) ha légialkalmassági felülvizsgálatot kíván végrehajtani, a légialkalmasságot felülvizsgáló személyek nevét,
- f) a létesítmények általános leírását és helyét,
- g) azokat az eljárásokat, amelyek meghatározzák, hogy a légialkalmasság-irányító szervezet milyen módon biztosítja jelen rendeletnek történő megfelelést, különös tekintettel a szerződött partnerekkel való kapcsolattartásra,
- h) a légialkalmasság-irányítási kézikönyv módosításának eljárásait.

(2) A légialkalmasság-irányítási kézikönyv és annak módosításaihoz, a (3) bekezdésben meghatározott eltéréssel a légiközlekedési hatóság jóváhagyása szükséges. A jóváhagyás során a légiközlekedési hatóság a jelen rendeletben meghatározott követelményeknek történő megfelelést vizsgálja.

(3) Ha az (1) bekezdés h) pontjában meghatározásra került a légialkalmasság-irányítási kézikönyv kisebb módosításaira vonatkozó eljárás, abban az esetben ezen módosításokhoz a légiközlekedési hatóság jóváhagyására nincs szükség.

90. § (1) Ha a légiközlekedési hatóság megállapítja, hogy a légialkalmasság-irányító szervezet teljesíti jelen rendeletben meghatározott követelményeket, akkor a légialkalmasság irányítási engedélyt határozatlan időtartamra adja ki.

(2) A légialkalmasság irányítási engedély hatályos marad mindaddig, amíg az engedély kiadásának feltételei fennállnak.

(3) A légiközlekedési hatóság a 97. § (4) bekezdés szerint megküldött, éves szervezeti felülvizsgálatról készült jelentés alapján a légialkalmasság-irányító szervezetnél helyszíni szemlét tarthat, amely során ellenőrizheti jelen rendeletben meghatározott követelmények betartását.

(4) A légialkalmasság-irányító szervezet a légialkalmasság irányítási engedélyben szereplő adatokban bekövetkező változást a légiközlekedési hatóságnak, a változást követő 15 munkanapon belül köteles bejelenteni.

91. § A légialkalmasság-irányító szervezet a légialkalmasság irányítási engedély alapján jogosult:

a) bármely, a 216/2008/EK rendelet hatálya alá nem tartozó magyar légi jármű légialkalmassága fenntartásának felügyeletére és

b) amennyiben az engedély kiterjed, légialkalmassági felülvizsgálat elvégzésére és légialkalmasság felülvizsgálati tanúsítvány kibocsátására.

92. § A 91. §-ban meghatározott jogosultságokat azon légialkalmasság-irányító szervezet is gyakorolhatja, amely a 2042/2003/EK rendelet alapján légialkalmasság-irányító szervezeti engedéllyel rendelkezik, az engedélyben meghatározottak szerint.

93. § (1) Ha a légiközlekedési hatóság megállapítja, hogy a légialkalmasság-irányító szervezet nem teljesíti jelen rendeletben a légialkalmassági irányítási engedélyre meghatározott követelményeket, akkor a (3) bekezdésre, valamint az Lt. 3/C. § (5)-(7) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a légialkalmasság-irányító szervezettel egyeztetett legalább 20 nap teljesítési határidő megállapításával, a jogkövetkezményekre történő figyelmeztetéssel, a Ket. 94. §-ában foglaltak szerint eljárva végzésben kötelezi a légialkalmasság-irányító szervezetet a jogszerű állapot helyreállítására.

(2) Ha az engedélyes a végzésben megállapított határidőn belül nem tesz eleget a kötelezettségének, akkor a légiközlekedési hatóság az engedélyt visszavonja.

(3) A légialkalmasság-irányító szervezetnek az (1) bekezdésben meghatározott esetben a követelményeknek történő megfelelés érdekében javító intézkedéseket kell kidolgozni, amelyben

megjelöli a teljesítési határidőt vagy határidőket.

30. A légialkalmasság-irányító szervezet működésének feltételei

94. § A légialkalmasság-irányító szervezetnek rendelkeznie kell

a) felelős vezetővel, aki felelős azért, hogy a légialkalmasság-irányítási feladatokat jelen rendeletben meghatározottak szerint hajtják végre,

b) a várható feladatok elvégzésére megfelelő személyi állománnyal,

c) a légialkalmasságot felülvizsgáló személyekkel, ha légialkalmassági felülvizsgálatot hajt végre, és

d) saját vagy szerződéses viszonyban álló, a felelős vezető közvetlen felügyelete alatt lévő olyan személlyel vagy szervezettel, aki felelős a szervezeti felülvizsgálatok elvégzéséért.

95. § A légialkalmasságot felülvizsgáló személynek rendelkeznie kell

a) legalább három éves tapasztalattal a 216/2008/EK rendelet, vagy jelen rendelet hatálya alá tartozó, a tevékenységi körnek megfelelő légi járművek folyamatos légialkalmasság fenntartásának végrehajtásában,

b) a légi járművek és légi jármű komponensek karbantartásának személyi jogosításairól és képzési követelményeiről szóló rendeletben meghatározott szakszolgálati engedéllyel, vagy repülőmérnöki felsőfokú végzettséggel, vagy olyan műszaki felsőfokú végzettséggel, amely releváns a légi jármű és komponenseinek karbantartása, folyamatos légialkalmasságának fenntartása szempontjából,

c) megbízással a szervezeten belül, a feladat ellátására, a felelősségi körének megjelölésével.

96. § A légialkalmasság-irányító szervezetnek a személyzete részére megfelelő irodai elhelyezést kell biztosítania.

97. § (1) A légialkalmasság-irányító szervezetnek szervezeti felülvizsgálati rendszert kell működtetnie a légi járművek légialkalmasság fenntartásához szükséges eljárások betartásának, illetve azok megfelelőségének ellenőrzése érdekében. A megfelelőség ellenőrzése magában foglalja a visszacsatolási rendszert a felelős vezető számára, a szükséges javító intézkedések végrehajtása érdekében.

(2) A szervezeti felülvizsgálati rendszer keretében a légialkalmasság-irányító szervezet működését évente ellenőrizni kell.

(3) A szervezeti felülvizsgálatokban részt kell vennie olyan személynek, aki rendelkezik a légi jármű vagy komponens folyamatos légialkalmasság fenntartásához szükséges megfelelő ismerettel, tapasztalattal.

(4) A légialkalmasság-irányító szervezetnek az éves szervezeti felülvizsgálatról készült jelentést, a felülvizsgálatot követő 15 napon belül a légiközlekedési hatóságnak meg kell küldenie.

(5) A szervezeti felülvizsgálatokra vonatkozó dokumentumokat legalább két évig meg kell őrizni.

98. § (1) A légialkalmasság-irányító szervezetnek az elvégzett feladatokat dokumentálni szükséges.

(2) A légialkalmasság-irányító szervezetnek meg kell őriznie

a) a légialkalmassági nyilvántartás 64. §-ban meghatározott elemeit, és

b) minden általa kibocsátott légialkalmassági felülvizsgálati tanúsítvány másolatát, valamint az azt alátámasztó dokumentumokat.

(3) Ha a tulajdonos a (2) bekezdés *a)* pontjában meghatározott eredeti dokumentumokat a szervezettől elhozza, a szervezetnek a dokumentum másolatát kell megőriznie.

(4) A légialkalmasság-irányító szervezetnek a *b)* pontban felsorolt dokumentumok egy példányát

a légi jármű végleges forgalomból történő kivonását követő 1 évig kell megőriznie.

(5) A nyilvántartásokat úgy kell tárolni, hogy az biztosítsa a károsodás és a lopás elleni védelmet. A biztonsági másolatokat tartalmazó valamennyi számítógépes hardverelemet a munkaadatokétól eltérő helyszínen kell tárolni, olyan környezetben, amely biztosítja azok folyamatos olvasható állapotát.

(6) Ha a légi jármű folyamatos légi alkalmasság fenntartásának irányítását más légi alkalmasság irányító szervezetnek adják át, akkor minden megőrzött nyilvántartást át kell adni a szervezetnek.

(7) A légi alkalmasság-irányító szervezet működésének megszüntetésekor minden megőrzött nyilvántartást át kell adni a légi jármű tulajdonosának.

31. A folyamatos légi alkalmasság fenntartásának irányítása

99. § (1) A légi alkalmasság fenntartásának irányításával kapcsolatos feladatokat a 60-66. §-ban meghatározottak szerint kell végrehajtani.

(2) A légi alkalmasság-irányító szervezet az általa felügyelt légi jármű esetén

a) karbantartási programot dolgoz ki és gondoskodik annak jóváhagyásáról, valamint felülvizsgálatáról,

b) ha a karbantartási program, vagy a karbantartási kézikönyv rendelkezésre áll, gondoskodik annak felülvizsgálatáról,

c) a karbantartási program, valamint módosításainak egy példányát a légi jármű tulajdonosának átadja,

d) kezeli a módosítások és javítások jóváhagyását,

e) biztosítja, hogy minden karbantartási feladatot a karbantartási programnak megfelelően végezzenek el, és a légi járművet jelen rendelet szerint minősítsék üzemképesnek,

f) biztosítja, hogy minden alkalmazandó légi alkalmassági határozatot végrehajtsanak,

g) biztosítja, hogy a tervezett karbantartás során feltárt vagy bejelentett hibát megfelelő karbantartó szervezet vagy személy kijavítson,

h) koordinálja, hogy a légi jármű tervezett karbantartását, a légi alkalmassági utasítások végrehajtását, a korlátozott üzemidejű berendezések cseréjét megfelelően végezzék el, és

i) kezeli és archiválja valamennyi, a légi alkalmasság fenntartásával kapcsolatos dokumentációt.

32. Az üzemképességi tanúsítvány

100. § (1) A karbantartási feladat befejezését követően üzemképességi tanúsítványt kell kiadni.

(2) Üzemképességi tanúsítványt a 69. § (1) bekezdésében meghatározott személyek vagy a karbantartó szervezet tanúsító személyei adhatnak ki.

(3) Az üzemképességi tanúsítványnak tartalmaznia kell

a) a karbantartás végrehajtásának részleteit, beleértve a karbantartási formát, a légi jármű üzemidejét, a karbantartási előírást, valamint a munkaszámot,

b) a tanúsítást végrehajtó személy vagy szervezet nevét, a tanúsító személy szakszolgálati engedélyének számát, aláírását,

c) a nyilatkozatot arra vonatkozóan, hogy az elvégzett karbantartási feladat a jelen rendeletben meghatározottak szerint került végrehajtásra, és a légi jármű vagy komponens üzemképes.

(4) A befejezetlen karbantartás tényét, a végre nem hajtott vagy halasztott karbantartási tételt az üzemképességi tanúsítvány kibocsátása előtt az üzemképességi tanúsítványra rá kell vezetni.

(5) Az üzemképességi tanúsítvány nem adható ki olyan ismert körülmények esetén, amelyek súlyosan veszélyeztetik a repülés biztonságát.

(6) A légi jármű komponensén elvégzett karbantartási feladat befejezését követően üzemképességi tanúsítványt akkor kell kiállítani, ha az a légi járműből kiszerezett állapotban van.

(7) Az üzemképességi tanúsítványt a légi jármű üzemi naplójába be kell vezetni, amelynek tartalmaznia kell az elvégzett karbantartás lényeges adatait, a karbantartás befejezésének időpontját, a tanúsítványt kibocsátó személy nevét, szakszolgálati engedélyének számát, és aláírást.

33. A légi alkalmassági felülvizsgálati tanúsítvány

101. § (1) A légi jármű légi alkalmassági tanúsítványa érvényességének biztosítása érdekében a légi járművet és a légi jármű légi alkalmassági nyilvántartásait időszakonként légi alkalmassági felülvizsgálat keretében kell megvizsgálni.

(2) A légi jármű légi alkalmassági felülvizsgálatát - a (3) bekezdésben meghatározott eltéréssel - évente kell végrehajtani.

(3) A légi alkalmasság irányító szervezet, amennyiben megállapította, hogy a légi jármű ellenőrzött környezete fennáll, jogosult a légi alkalmassági felülvizsgálati tanúsítvány érvényességi idejét két alkalommal, a légi alkalmassági felülvizsgálat elvégzése nélkül meghosszabbítani. A légi jármű ellenőrzött környezetben lévőnek minősül, ha a légi jármű légi alkalmasságának fenntartását a légi alkalmassági felülvizsgálatot megelőző 12 hónapban folyamatosan légi alkalmasság-irányító szervezet végezte.

(4) A légi alkalmassági felülvizsgálat elvégzésére és a légi alkalmassági felülvizsgálati tanúsítvány kiadására

a) a légi alkalmasság-irányító szervezet, vagy

b) a tulajdonos kérelmére, a légiközlekedési hatóság

jogosult (a továbbiakban: légi alkalmassági felülvizsgálatot végző szervezet).

102. § (1) A légi jármű légi alkalmassági felülvizsgálatának keretében a légi alkalmassági felülvizsgálatot végző szervezet teljes körűen dokumentálva felülvizsgálja a légi jármű-nyilvántartásait, hogy meggyőződjön arról, hogy:

a) a légi jármű, a hajtómű, a légszűrő repült idejét, és az ehhez kapcsolódó repülési ciklusokat megfelelően rögzítették,

b) a repülési kézikönyv az adott légi jármű-konfigurációra vonatkozik, és megfelel a legutóbbi felülvizsgálat szerinti állapotnak,

c) a légi járművön végrehajtottak minden, a jóváhagyott karbantartási program szerinti karbantartási munkát,

d) minden ismert hibát kijavítottak, és - ha alkalmazható - a javítást ellenőrzött módon halasztották el,

e) minden alkalmazandó légi alkalmassági határozatot alkalmaztak és megfelelően nyilvántartásba vettek,

f) a légi járművön végrehajtott összes módosítást és javítást nyilvántartásba vettek,

g) a légi járműbe beépített minden korlátozott üzemidejű berendezést megfelelően azonosítottak, nyilvántartásba vettek, és azok élettartama nem haladta meg a jóváhagyott üzemi élettartamot,

h) a légi jármű üzemképességének tanúsítását minden karbantartási feladat után elvégezték,

i) az aktuális tömeg- és súlypontszámítás tükrözi a légi jármű érvényes konfigurációját, és

j) a légi jármű megfelel a típusalkalmassági tanúsítvány alapjául szolgáló típusterv jóváhagyott utolsó revíziójának.

(2) A légi alkalmassági felülvizsgálatot végző szervezet légi alkalmasságot felülvizsgáló személyzete végzi a légi jármű fizikai vizsgálatát, amely keretében meggyőződik arról, hogy

- a) az összes előírt jelölés és felirat megfelelően el van helyezve,
- b) a légi jármű megfelel a repülési kézikönyvben foglaltaknak,
- c) a légi jármű konfigurációja megfelel a jóváhagyott dokumentációnak,
- d) nincs látható hiba, amelyet nem azonosítottak, és
- e) a légi jármű és a nyilvántartások dokumentált felülvizsgálata között nincs ellentmondás.

103. § (1) A légi alkalmassági felülvizsgálati tanúsítvány érvényességi ideje – a (4) bekezdésben meghatározott eltéréssel – a kiállításától számított 1 év, amely a 101. § (3) bekezdésében meghatározott esetben 1 évre meghosszabbítható.

(2) A légi jármű első légi alkalmassági felülvizsgálati tanúsítványát a légiközlekedési hatóság a légi alkalmassági tanúsítvány kiadásával együtt adja ki.

(3) A légi alkalmassági felülvizsgálati tanúsítvány meghosszabbítása esetén az érvényességi időtartam kezdőnapja a még érvényes tanúsítvány lejáratási napja, amennyiben a felülvizsgálat megkezdésének időpontja nem korábbi, mint a tanúsítvány érvényességének lejáratását megelőző 60. nap.

(4) A légi alkalmassági felülvizsgálati tanúsítvány érvényét veszti, ha a légi jármű típusalkalmassági tanúsítványát, légi alkalmassági tanúsítványát a légiközlekedési hatóság felfüggeszti vagy visszavonja.

(5) A légi jármű a légi alkalmassági felülvizsgálati tanúsítvány érvényességének időtartama alatt nem repülhet, ha:

a) a légi jármű vagy a légi járműbe beépített bármely komponens folyamatos légi alkalmassága nem felel meg a jelen rendeletben meghatározott követelményeknek,

b) a légi jármű már nem felel meg a típusalkalmassági tanúsítványának alapjául szolgáló típustervnek,

c) a légi járművet az üzemeltetési kézikönyv vagy a légi alkalmassági tanúsítvány korlátozásain túl működtették anélkül, hogy megfelelő intézkedést vezettek volna be, vagy

d) a légi jármű olyan baleset vagy esemény részese volt, amely befolyásolta a légi jármű légi alkalmasságát, és nem tettek megfelelő intézkedéseket a légi alkalmasság helyreállítására.

104. § (1) Ha a légi alkalmassági felülvizsgálatot a légi alkalmasság-irányító szervezet végzi és a felülvizsgálat során megállapítja, hogy a légi jármű vagy komponens nem felel meg a jelen rendeletben meghatározott követelményeknek és ezzel súlyosan veszélyezteti a repülés biztonságát, akkor köteles azt haladéktalanul jelenteni a légiközlekedési hatóságnak.

(2) Ha a légiközlekedési hatóság az (1) bekezdésben meghatározott jelentésben foglaltakkal egyetért, akkor a légi alkalmassági felülvizsgálati tanúsítványt a követelmények teljesítéséig felfüggeszti.

(3) Ha a légi alkalmasság felülvizsgáló szervezet megállapítja, hogy a légi jármű vagy komponens nem felel meg a jelen rendeletben meghatározott követelményeknek, és ez esetlegesen veszélyeztetheti a repülés biztonságát, akkor a tulajdonost felszólítja a megfelelés biztosítására.

(4) A légi alkalmasság-irányító szervezetnek az általa kiadott, vagy meghosszabbított légi alkalmassági felülvizsgálati tanúsítvány másolatát a kiadásától vagy meghosszabbítástól számított 10 munkanapon belül meg kell küldenie a légiközlekedési hatóságnak.

VII. FEJEZET

A III-V. FEJEZET HATÁLYA ALÁ TARTOZÓ LÉGIJÁRMŰVEK FOLYAMATOS LÉGIALKALMASSÁGA

105. § A III-V. Fejezet hatálya alá tartozó azon légi járművekre, amelyek egyedi repülési

engedélyét a légiközlekedési hatóság határozatlan időtartamra adta ki, a légi járművek folyamatos légi alkalmasságára a VI. fejezetben meghatározott rendelkezéseket a következő eltéréssel kell alkalmazni:

a) a légi jármű és komponens karbantartását a 69. § (1) bekezdésben meghatározottakon kívül a légi jármű építője is elvégezheti, mindaddig, amíg a légi jármű a tulajdonában van,

b) a légi járművet az egyedi repülési engedély alapjául szolgáló üzemeltetési kézikönyvben meghatározottak szerint kell karbantartani és nem szükséges a 66. §-ban meghatározott karbantartási program készítése, és ahol a rendelet karbantartási programot említ, ott üzemeltetési kézikönyvet kell érteni,

c) ahol a rendelet típusalkalmassági tanúsítványt vagy légi alkalmassági tanúsítványt említ, ott egyedi repülési engedélyt, ahol típusalkalmassági tanúsítvány alapjául szolgáló típustervet említ, ott az egyedi repülési engedély alapjául szolgáló tervet kell érteni.

3. RÉSZ

A REPÜLŐESZKÖZÖKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

VIII. FEJEZET

REPÜLŐESZKÖZ TANÚSÍTÁSI RENDSZERE

34. Tanúsítási engedély

106. § (1) A tanúsítási engedély kiadása iránti eljárás megindítását a légiközlekedési hatóság által meghatározott formanyomtatvány használatával természetes, vagy jogi személy kérelmezheti írásban a légiközlekedési hatóságnál.

(2) A kérelemnek - a Ket.-ben meghatározottakon kívül - tartalmaznia kell:

a) a műszaki vezető személy nevét, képzettségét és tapasztalatát,

b) a bevizsgáló személy, vagy személyek nevét és képzettségét, a repülőeszköz egyes területein külön-külön megadva (a továbbiakban: bevizsgálói terület),

c) a tanúsítás helyszínét, vagy helyszíneit.

(3) A kérelemhez mellékelni kell:

a) a tanúsító szervezet működési kézikönyvét,

b) a tanúsítás-ellenőrzési rendszer főbb elemeinek leírását,

c) a műszaki vezető és a bevizsgáló, vagy bevizsgálók képzettségét, tapasztalatát igazoló dokumentumok másolatát.

107. § (1) A légiközlekedési hatóság a tanúsítási engedélyt határozatlan időtartamra adja ki, ha megállapítja, hogy a tanúsító szervezet teljesíti a jelen rendeletben meghatározott követelményeket.

(2) A tanúsítási engedély - a Ket.-ben meghatározottakon kívül - tartalmazza:

a) a tanúsítható repülőeszköz fajtáját és a bevizsgálói terület megjelölését,

b) a műszaki vezető és a bevizsgálók nevét,

c) a tanúsítás helyszínét, vagy helyszíneit.

(3) A tanúsítási engedély hatályos marad mindaddig, amíg az engedély kiadásának feltételei fennállnak.

108. § (1) A tanúsító szervezet a tanúsítási engedély alapjául szolgáló adatokban vagy tényekben bekövetkező változást a légiközlekedési hatóságnak a változást követő 15 napon belül köteles

bejelenteni.

(2) A légiközlekedési hatóság évente egyszer a tanúsító szervezetnél helyszíni ellenőrzést tarthat a jelen rendeletben meghatározott követelmények teljesítésének ellenőrzése céljából. A tanúsító szervezet köteles a helyszíni ellenőrzés lefolytatását lehetővé tenni.

109. § (1) Ha a légiközlekedési hatóság megállapítja, hogy a tanúsító szervezet nem teljesíti jelen rendeletben a tanúsítási engedélyre meghatározott követelményeket, akkor a (3) bekezdésben, valamint az Lt. 3/C. § (5)-(7) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a tanúsító szervezettel egyeztetett, legalább 20 nap teljesítési határidő megállapításával, a jogkövetkezményekre történő figyelmeztetéssel, a Ket. 94. §-ában foglaltak szerint eljárva végzésben kötelezi az engedélyest a jogszerű állapot helyreállítására.

(2) Ha az engedélyes a végzésben megállapított határidőn belül nem tesz eleget a kötelezettségének, akkor a légiközlekedési hatóság az engedélyt visszavonja.

(3) A tanúsító szervezetnek az (1) bekezdésben meghatározott esetben a követelményeknek történő megfelelés érdekében javító intézkedéseket kell kidolgozni, amelyben megjelöli a teljesítési határidőt, vagy határidőket.

35. Tanúsító szervezettel szemben támasztott követelmények

110. § A tanúsító szervezet működési kézikönyvének legalább a következőket kell tartalmaznia:

- a) a tanúsított repülőeszköz fajtáját és a bevizsgálói terület megjelölését,
- b) a bevizsgáló személy, vagy személyek nevét, beosztását,
- c) a szervezeti ábrát,
- d) a létesítmények helyét és általános leírását,
- e) a tanúsító szervezet eljárásait,
- f) a tanúsítás ellenőrzési rendszer elemeit,
- g) a repülőeszköz nyilvántartás módját,
- h) a tevékenység során alkalmazott szervezeti formanyomtatványok (pl. vizsgálati jegyzőkönyv, bevizsgáló munkanaplója) és okmányok adattartalmát vagy mintáit, valamint a dokumentálási és nyilvántartási eljárást,
- i) a törzskönyv formáját és számozásának rendjét.

111. § (1) A tanúsító szervezetnek rendelkeznie kell tanúsítás-ellenőrzési rendszerrel, amely biztosítja, hogy a bevizsgálói területen végzett ellenőrzések, vizsgálatok, valamint a tanúsításban közreműködő személyek kiléte és tevékenységük módja nyomon követhető legyen.

(2) A tanúsítás ellenőrzési rendszer keretében vezetett dokumentáció módja lehet papír alapú, vagy elektronikus, de a rendszernek biztosítani kell az adatok védelmét és hitelességét, valamint az utólagos módosítás lehetőségének kizárását.

(3) A tanúsító szervezetnek biztosítania kell, hogy a bevizsgáló, vagy bevizsgálók az ellenőrzéseket és vizsgálatokat arra alkalmas helyiségben, megfelelő eszközökkel és dokumentáltan végezzék.

(4) A bevizsgáló az általa végzett ellenőrzésről, vizsgálatról tételes vizsgálati jegyzőkönyvet és tevékenységének áttekintésére alkalmas munkanaplót köteles vezetni.

(5) A megfelelőségi tanúsítás során keletkezett dokumentumokat a keletkezéstől számított 5 évig kell megőrizni.

(6) A tanúsító szervezetnek biztosítania kell, hogy a bevizsgálók rendelkezésére álljanak a vizsgált repülőeszközökkel kapcsolatban szükséges dokumentációk.

112. § (1) A tanúsító szervezetnek rendelkeznie kell műszaki vezetővel és a feladok ellátáshoz szükséges bevizsgáló személyzettel.

(2) A műszaki vezető az lehet, aki rendelkezik
a) műszaki felsőfokú végzettséggel és a b) pontban meghatározott eltéréssel a bevizsgálói területen szerzett legalább 5 éves bevizsgálói tapasztalattal;

b)¹

(3) Bevizsgáló az lehet, aki rendelkezik legalább középfokú végzettséggel és
a) a b) pontban meghatározott eltéréssel, az adott bevizsgálói területen, bevizsgáló személy felügyelete mellett, vagy az adott repülőeszköz fajtája szerint gyártónál szerzett legalább 1 éves tapasztalattal,

b)²

36. Megfeleléségi tanúsítvány

113. § (1) Ha a tanúsító szervezet - a (2) bekezdésben meghatározott eltéréssel - vizsgálata alapján megállapítja, hogy a repülőeszköz rendeltetésszerű használatra alkalmas, akkor megfeleléségi tanúsítványt állít ki. A megfeleléségi tanúsítvány a következőket tartalmazza:

a) a siklórepülő eszköz, illetve az ejtőernyő tok-heveder rendszere, főejtőernyője, tartalék-ejtőernyője (a továbbiakban együtt: ejtőernyő részei)

aa) fajtájának megnevezését,

ab) azonosító jelét,

ac) típusát, ha van, az altípusát, vagy méretét, szabványos minősítési besorolását, kategóriáját,

ad) gyártójának megnevezését, a gyártás dátumát, és a gyártási számát,

ae) törzskönyvének számát,

b) a tanúsító szervezet nevét, tanúsítási engedélyének számát,

c) a megfeleléségi tanúsítvány kiállításának és érvényességének dátumát,

d) a tanúsító szervezet nevében aláírásra jogosult személy aláírását.

(2) A tanúsító szervezet a megfeleléségi tanúsítvány kiállításának alapjául elfogadhatja (a továbbiakban: honosítás)

a) új siklórepülő eszköz esetén az Európai Unió, vagy valamely tagállamának illetékes hatósága, vagy az általa elfogadott minősítő szervezet által a típusra kiállított alkalmassági igazolást és a gyártó egyedi igazolását az alkalmassági igazolással rendelkező típusnak történő megfelelésről,

b)³

c) az a) pontnak megfelelő, használt siklórepülő eszköz esetén a gyártó egyedi alkalmassági igazolását vagy vizsgálati jegyzőkönyvét,

d)⁴

(3) Ha a tanúsító szervezet a saját vizsgálata alapján adja ki a megfeleléségi tanúsítványt, akkor a 2. mellékletben meghatározott vizsgálati eljárás szerint meg kell győződnie arról, hogy

a) a repülőeszköz

aa) siklórepülő eszköz esetén rendelkezik igazolással arra vonatkozóan, hogy a típus megfelel az Európai Unió valamely tagállamában vagy az Amerikai Egyesült Államokban kiadott szabványnak vagy alkalmassági előírásnak,

ab)⁵

---

¹ Hatályba lép: 2017. I. 1-jén.

² Hatályba lép: 2017. I. 1-jén.

³ Hatályba lép: 2017. I. 1-jén.

⁴ Hatályba lép: 2017. I. 1-jén.

⁵ Hatályba lép: 2017. I. 1-jén.

b) a siklórepülő eszköz, illetve az ejtőernyő részei rendelkeznek gyártói dokumentációval, amely tartalmazza a gyártó nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy a legyártott repülőeszköz az adott repülési tevékenységre rendeltetésszerűen használható, és a vizsgálathoz szükséges műszaki adatokkal,

c) a siklórepülő eszköz, illetve az ejtőernyő részei szemrevételezhető műszaki állapota megfelelő, a mérhető műszaki jellemzői teljesítik a gyártó által meghatározott vagy gyártói előírás hiányában, a tanúsító szervezet működési kézikönyvében - a 2. mellékletben meghatározottakkal összhangban - meghatározott vizsgálati eljárásban szereplő műszaki jellemzőket.

114. § (1) A megfelelőségi tanúsítvány érvényességi ideje

a) honosítás esetében a honosítás alapjául szolgáló, a 113. § (2) bekezdése szerinti dokumentumban meghatározott időtartam, az abban meghatározott feltételekkel vagy korlátozással,

b) a megfelelőségi tanúsítvány 113. § (3) bekezdésében foglaltak szerinti kiadása esetén 12 hónap, kivéve, ha a 2. melléklet ettől eltérő időtartamot állapít meg.

(2) A megfelelőségi tanúsítvány érvényét veszti, ha a repülőeszköz fő teherviselő eleme (pl. heveder, főzsinór, borda, vagy bordát érintő) sérülést szenved, és annak karbantartását nem a gyártó vagy a karbantartó szervezet végezte el.

115. § (1) A 113. § (2) bekezdés a) és a (3) bekezdés a) pont aa) alpontjában meghatározott igazolásként a tanúsító szervezet elfogadja az Európai Unió, vagy bármely tagállamának illetékes hatósága által kiadott típusalkalmassági tanúsítványt, bizonyítványt, vagy siklóernyő esetén az arra jogosult minősítő szervezet által kiállított típusalkalmassági igazolást.

(2) Ha a repülőeszköz tulajdonosa, gyártója a légiközlekedési hatóságtól a repülőeszköz típusalkalmassági tanúsítását kérelmezi, akkor a típusalkalmassági tanúsításra a 3-12. §-ban foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.

37. Korlátozott megfelelőségi tanúsítvány

116. § (1) Ha nem igazolható, hogy a siklóernyő, gyalog sárkányrepülő, ejtőernyő megfelel az alkalmazandó szabványnak, műszaki előírásnak, vagy megváltoztatták valamely műszaki jellemzőjét, akkor a tanúsító szervezet a siklóernyőre, gyalog sárkányrepülőre, ejtőernyőre megfelelőségi tanúsítvány kiadása helyett korlátozott megfelelőségi tanúsítványt állít ki.

(2) A korlátozott megfelelőségi tanúsítvány kiállításának feltétele, hogy a siklóernyő, gyalog sárkányrepülő, ejtőernyő rendelkezzen a gyártó által kiállított olyan dokumentációval, amely tartalmazza a gyártó nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy az eredeti eszköz az adott repülési tevékenységre rendeltetésszerűen használható.

(3) A korlátozott megfelelőségi tanúsítványnak a repülőeszköz megfelelőségével összefüggő adatok kivételével tartalmaznia kell a 113. § (1) bekezdésében meghatározott adatokat.

(4) A korlátozott megfelelőségi tanúsítvánnyal rendelkező

a) siklóernyőt, gyalog sárkányrepülőt csak 18. életévet betöltött, önálló repülésre jogosult személy,

b) ejtőernyőt csak 18. életévet betöltött, oktatói jogosítással rendelkező személy használhatja, azzal növendék nem repülhet és oktatás, képzés, tandemrepülés, vagy más személy szállítása nem végezhető.

(5) A korlátozott megfelelőségi tanúsítvány határozatlan időtartamig hatályos.

38. A tanúsító szervezet tevékenységének nyilvántartása

117. § (1) A tanúsító szervezet az általa kiadott megfelelőségi tanúsítványról és korlátozott megfelelőségi tanúsítványról nyilvántartást vezet.

(2) A tanúsító szervezet a megfelelőségi tanúsítvány kiadására vonatkozó eljárása során végzett tevékenységének eredményét a nyilvántartásban rögzíti.

118. § (1) A tanúsító szervezet által vezetett nyilvántartásnak tartalmaznia kell:

- a)* a repülőeszköz fajtáját,
- b)* az azonosító jelet,
- c)* a gyártmányt, a típust, az altípust, a méretet,
- d)* a gyártási számot,
- e)* a gyártás évét (és ha van hónapját),
- f)* a kiadott megfelelőségi tanúsítvány alapját (saját vizsgálat vagy honosítás), vagy a korlátozott megfelelőségi tanúsítvány kiadását,
- g)* ha kiadtak, a megfelelőségi tanúsítvány minősítését (alkalmas, ideiglenesen alkalmatlan, alkalmatlan),
- h)* a megfelelőségi tanúsítvány vagy korlátozott megfelelőségi tanúsítvány kiadásának dátumát,
- i)* ha kiadtak, megfelelőségi tanúsítvány érvényességének dátumát,
- j)* a bevizsgáló és a dokumentumot kiállító személy nevét,
- k)* a törzskönyv számát.

(2) A kiadott megfelelőségi tanúsítás vagy korlátozott megfelelőségi tanúsítványnak az (1) bekezdésben meghatározott adatait a tanúsító szervezet 5 munkanapon belül elektronikus úton eljuttatja a légiközlekedési hatóság részére.

(3) A tanúsító szervezet köteles biztosítani, hogy az általa vezetett nyilvántartásba a légiközlekedési hatóság betekinthesse, abból adatot kapjon.

(4) A tanúsító szervezetnek az (1) bekezdésben meghatározott nyilvántartást elektronikusan kell vezetnie, és biztosítani kell az adatok védelmét és hitelességét, valamint az utólagos módosítás lehetőségének kizárását.

(5) A tanúsító szervezet köteles a honlapján nyilvános adatként, korlátozás nélkül, folyamatosan a megfelelőségi tanúsítvány, korlátozott megfelelőségi tanúsítvány kiadásától számított 5 évig közzé tenni az általa vezetett nyilvántartásból

- a)* a megfelelőségi igazolás esetén az (1) bekezdés az *a)*, *b)* és *h)*-*j)* pontjában,
- b)* korlátozott megfelelőségi tanúsítvány esetén az (1) bekezdés *a)*, *b)* és *i)* pontjában szereplő adatokat.

IX. FEJEZET

REPÜLŐESZKÖZ GYÁRTÁSI ÉS KARBANTARTÁSI RENDSZERE

39. Repülőeszköz karbantartása

119. § (1) A repülőeszköz karbantartását - a 114. § (2) bekezdésre tekintettel, és a (2) bekezdésben meghatározott eltéréssel - a repülőeszköz tulajdonosa, a repülőeszköz gyártó- vagy karbantartó szervezet jogosult elvégezni.

(2)⁶

(3) A repülőeszköz tulajdonosának felelőssége, hogy megismerje a repülőeszközre vonatkozó karbantartási gyakorlatot és előírásokat.

---

⁶ Hatályba lép: 2017. I. 1-jén.

(4) A repülőeszközt karbantartó személynek vagy szervezetnek a karbantartási dokumentáció birtokában és ismeretében kell lennie, hogy a repülőeszköz karbantartását a dokumentációban foglaltaknak megfelelően végezzék el.

(5) A karbantartási dokumentáció lehet:

a) bármely előírás, eljárás, szabvány vagy az illetékes hatóság által kiadott vagy jóváhagyott dokumentáció,

b) minden alkalmazandó légialkalmassági határozat, vagy

c) az alkalmasság fenntartására alkalmazandó, a gyártó által megadott kezelési, üzemeltetési utasítás.

(6) Ha a karbantartási dokumentáció által előírt szerszámok, anyagok nem állnak rendelkezésre, akkor megfelelő specifikációjú alternatív, utángyártott és általános szerszámok, anyagok használhatóak.

(7) Az elvégzett karbantartást a repülőeszköz törzskönyvébe be kell jegyezni.

120. § (1) A repülőeszköz karbantartó szervezet működésére vonatkozó engedély (a továbbiakban: repülőeszköz karbantartási engedély) kiadására irányuló eljárás megindítását a légiközlekedési hatóság által meghatározott formanyomtatvány használatával természetes, vagy jogi személy kérelmezheti írásban a légiközlekedési hatóságnál.

(2) A kérelemnek - a Ket.-ben meghatározottakon kívül - tartalmaznia kell a felelős vezető nevét.

(3) A kérelemhez mellékelni kell a repülőeszköz karbantartó szervezet repülőeszköz karbantartási kézikönyvét.

121. § (1) A repülőeszköz karbantartási kézikönyvnek legalább a következőket kell tartalmaznia:

a) a felelős vezető által aláírt nyilatkozatot, amely megerősíti, hogy a repülőeszköz karbantartó szervezet folyamatosan, a jelen rendeletben meghatározottak szerint működik,

b) a repülőeszköz karbantartó szervezet által elvégzett munkák körét,

c) a szervezeti ábrát,

d) a létesítmények helyét és általános leírását,

e) a repülőeszköz karbantartó szervezet eljárásait.

(2) A repülőeszköz karbantartási kézikönyvet és annak módosítását a légiközlekedési hatóság hagyja jóvá. A jóváhagyás során a légiközlekedési hatóság a jelen rendeletben meghatározott követelményeknek történő megfelelést vizsgálja.

(3) A repülőeszköz karbantartó szervezet saját létesítményeiben, az általa elvégzett karbantartás során, a repülőeszköz karbantartási kézikönyvben meghatározottak szerint, - a karbantartási dokumentációban meghatározott feltételekkel - saját felhasználásra alkatrészeket készíthet.

122. § (1) Ha a légiközlekedési hatóság megállapítja, hogy a repülőeszköz karbantartó szervezet teljesíti a jelen rendeletben meghatározott követelményeket, akkor a repülőeszköz karbantartási engedélyt határozatlan időtartamra adja ki.

(2) A repülőeszköz karbantartási engedély hatályos marad mindaddig, amíg az engedély kiadásának feltételei fennállnak.

(3) A légiközlekedési hatóság a 127. § (4) bekezdés szerint megküldött éves szervezeti felülvizsgálatról készült jelentés alapján a repülőeszköz karbantartó szervezetnél helyszíni szemlét tarthat, amely során ellenőrizheti jelen rendeletben meghatározott követelmények betartását.

(4) A repülőeszköz karbantartó szervezet a karbantartási engedélyben szereplő adatokban bekövetkező változást a légiközlekedési hatóságnak, a változást követő 15 munkanapon belül köteles bejelenteni.

123. § A repülőeszköz karbantartó szervezet a repülőeszköz karbantartási engedély alapján jogosult karbantartani bármely repülőeszközt, amely a repülőeszköz karbantartási engedélyben szerepel, a repülőeszköz karbantartási kézikönyvben meghatározott helyszínen, vagy ha a

repülőeszköz üzemképtelensége miatt a karbantartás szükségessége felmerül, akkor bármely más helyszínen.

124. § (1) Ha a légiközlekedési hatóság megállapítja, hogy a repülőeszköz karbantartó szervezet nem teljesíti jelen rendeletben a repülőeszköz karbantartási engedélyre meghatározott követelményeket, akkor a (3) bekezdésben, valamint az Lt. 3/C. § (5)-(7) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a repülőeszköz karbantartó szervezettel egyeztetett legalább 20 nap teljesítési határidő megállapításával, a jogkövetkezményekre történő figyelmeztetéssel, a Ket. 94. §-ában foglaltak szerint eljárva végzésben kötelezi a repülőeszköz karbantartó szervezetet a jogszerű állapot helyreállítására.

(2) Ha az engedélyes a végzésben megállapított határidőn belül nem tesz eleget a kötelezettségének, akkor a légiközlekedési hatóság az engedélyt visszavonja.

(3) A repülőeszköz karbantartó szervezetnek az (1) bekezdésben meghatározott esetben a követelményeknek történő megfelelés érdekében javító intézkedéseket kell kidolgozni, amelyben megjelöli a teljesítési határidőt vagy határidőket.

125. § (1) A repülőeszköz karbantartó szervezetnek biztosítani kell, hogy rendelkezésre álljon:

a) a létesítmény, vagy létesítmények a tervezett munkákhoz, amelyben a szakmühelyet és az egyéb helyiséget megfelelően elkülönítik, és biztosítják a szennyeződéstől való védelmet és a környezet védelmét,

b) az irodai helyiség a tervezett munkák irányításához, beleértve a karbantartási nyilvántartások vezetését,

c) a biztonságos tároló létesítmény, vagy létesítmények a komponensek, alkatrészek, felszerelések, szerszámok és anyagok tárolására.

(2) A létesítményekben a tárolási feltételeket úgy kell kialakítani, hogy a fel nem használható komponenseket, alkatrészeket és anyagokat minden más komponenstől, alkatrésztől, anyagtól, felszereléstől és szerszámtól elkülönítetten kerüljenek elhelyezésre. A tárolási feltételeknek meg kell felelniük a gyártó utasításainak, és a hozzáférést az arra feljogosított személyekre kell korlátozni.

126. § A repülőeszköz karbantartó szervezetnek rendelkeznie kell

a) egy felelős vezetővel, aki felelős azért, hogy a karbantartási feladatokat jelen rendeletben meghatározottak szerint hajtsák végre,

b) megfelelő személyi állománnyal a szerződés szerint várható, szokásos mértékű karbantartási munkák elvégzésére.

127. § (1) A repülőeszköz karbantartó szervezetnek szervezeti felülvizsgálati rendszert kell működtetnie, a repülőeszközök karbantartásához szükséges eljárások betartásának, illetve azok megfelelőségének ellenőrzése érdekében. A megfelelőség ellenőrzése magában foglalja a visszacsatolási rendszert a felelős vezető számára, a szükséges szervezeti javító intézkedések végrehajtása érdekében.

(2) A szervezeti felülvizsgálati rendszer keretében a repülőeszköz karbantartó szervezet működését évente ellenőrizni kell.

(3) A szervezeti felülvizsgálatokban részt kell vennie olyan személynek, aki rendelkezik a repülőeszköz karbantartásához szükséges megfelelő ismerettel, tapasztalattal.

(4) A repülőeszköz karbantartó szervezetnek az éves szervezeti felülvizsgálatról készült jelentést a felülvizsgálatot követő 15 napon belül a légiközlekedési hatóságnak meg kell küldenie.

(5) A szervezeti felülvizsgálatokra vonatkozó dokumentumokat legalább két évig meg kell őrizni.

128. § A karbantartó szervezet köteles:

a) rendelkezni a karbantartási dokumentációban meghatározott felszereléssel és szerszámmal,

vagy a repülőeszköz karbantartási kézikönyvben meghatározott, igazoltan egyenértékű felszereléssel és szerszámmal, a napi karbantartási feladatok elvégzéséhez,

b) igazolni, hogy a speciális karbantartási feladatokhoz igénybe tud venni más forrásból származó szolgáltatást, berendezést, eszközt vagy szerszámot,

c) a szerszámokat és felszereléseket ellenőrizni, és a kalibrálás vagy hitelesítés köteles eszközöket hivatalosan elismert etalonnal kalibrálni, valamint megőrizni az ilyen kalibrálásokra vonatkozó nyilvántartásokat és az alkalmazott etalont.

129. § (1) A repülőeszköz karbantartó szervezet az elvégzett karbantartási feladatokat dokumentálja.

(2) A repülőeszköz karbantartó szervezet minden karbantartási nyilvántartás és a kapcsolódó karbantartási dokumentáció egy példányát az adott repülőeszköz karbantartása időpontjától számított három évig megőrzi.

(3) A karbantartási nyilvántartások tárolási módjának biztosítania kell a károsodás és a lopás elleni védelmet. A biztonsági másolatokat tartalmazó valamennyi számítógépes hardverelemet a munkaadatokétól eltérő helyszínen kell tárolni, olyan környezetben, amely biztosítja azok folyamatos olvasható állapotát.

(4) A karbantartó szervezet működésének megszüntetésekor, az utolsó két évre vonatkozó minden megőrzött karbantartási nyilvántartást át kell adni az érintett repülőeszköz utolsó tulajdonosának vagy a karbantartási feladat megrendelőjének.

40. Repülőeszköz gyártása

130. § (1) Repülőeszköz gyártására szóló gyártási engedély kiadását, a légiközlekedési hatóság által meghatározott formanyomtatvány használatával, természetes, vagy jogi személy kérelmezheti írásban a légiközlekedési hatóságnál.

(2) A kérelemnek - a Ket.-ben meghatározottakon kívül - tartalmaznia kell:

a) a gyártandó repülőeszköz megnevezését, típusát, fajtáját, kategóriáját,

b) a gyártásfelügyelő nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy a repülőeszköz megfelel az Európai Unióban, vagy valamely tagállamában elfogadott szabványnak vagy alkalmassági előírásnak,

c) a gyártási hely, vagy helyek címét,

d) a gyártásfelügyelő nevét, képzettségét és tapasztalatát.

(3) A kérelemhez mellékelni kell:

a) a gyártás-ellenőrzési rendszer főbb elemeinek leírását,

b) a gyártási hely, vagy helyek leírását, a helyiség elrendezési rajzát,

c) a gyártásfelügyelő képzettségét, tapasztalatát igazoló dokumentum vagy dokumentumok másolatát.

131. § (1) Ha a légiközlekedési hatóság megállapítja, hogy a gyártó teljesíti a jelen rendeletben meghatározott követelményeket, akkor a repülőeszköz gyártási engedélyt határozatlan időtartamra adja ki.

(2) A repülőeszköz gyártási engedély hatályos marad mindaddig, amíg az engedély kiadásának feltételei fennállnak.

(3) A légiközlekedési hatóság évente legalább egyszer a repülőeszköz gyártó szervezetnél helyszíni ellenőrzést tarthat a jelen rendeletben meghatározott követelmények teljesítésének ellenőrzése céljából. A repülőeszköz gyártó szervezet köteles a helyszíni ellenőrzés lefolytatását lehetővé tenni.

(4) Ha a légiközlekedési hatóság megállapítja, hogy a gyártó nem teljesíti a jelen rendeletben a gyártási engedélyre meghatározott követelményeket, akkor a (6) bekezdésben, valamint az Lt. 3/C.

§ (5)-(7) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a gyártóval egyeztetett legalább 20 nap teljesítési határidő megállapításával, a jogkövetkezményekre történő figyelmeztetéssel, a Ket. 94. §-ában foglaltak szerint eljárva végzésben kötelezi a gyártót a jogszerű állapot helyreállítására.

(5) Ha az engedélyes a végzésben megállapított határidőn belül nem tesz eleget a kötelezettségének, akkor a légiközlekedési hatóság az engedélyt visszavonja.

(6) A repülőeszköz gyártó szervezetnek a (4) bekezdésben meghatározott esetben a követelményeknek történő megfelelés érdekében javító intézkedéseket kell kidolgozni, amelyben megjelöli a teljesítési határidőt vagy határidőket.

132. § A gyártó szervezet a repülőeszköz gyártási engedély alapjául szolgáló adatokban bekövetkező változást a légiközlekedési hatóságnak a változást követő 15 munkanapon belül köteles bejelenteni.

133. § (1) A gyártás-ellenőrzési rendszernek biztosítania kell a repülőeszköz rendeltetészerű üzemkés állapotát oly módon, hogy a felhasznált főbb szerkezeti anyagok és alkatrészek, valamint a gyártásban közreműködő személyek kiléte és tevékenységének módja nyomon követhetőek legyenek. Akkor, ha a nyomon követhetőség biztosításához természetes személy személyes adatát is rögzíteni kell, ehhez az engedélyesnek be kell szereznie a hozzájárulását tartalmazó nyilatkozatát.

(2) A gyártás-ellenőrzési rendszernek biztosítania kell a lehetőséget annak megállapítására, hogy

a) a beérkező anyagok, valamint a beszerzett, illetve az alvállalkozóktól megrendelt, a repülőeszközben felhasznált kritikus anyagok és alkatrészek megfelelnek a vonatkozó tervadatokban előírtaknak,

b) a beérkező anyagokat, valamint a beszerzett vagy az alvállalkozóktól megrendelt anyagokat és alkatrészeket azonosították,

c) a repülőeszköz minőségét és biztonságát befolyásoló eljárások, gyártási technikák és összeszerelési módszerek kivitelezése megfelel a vonatkozó alkalmassági előírásoknak,

d) a károsodásnak és minőségromlásnak kitett anyagokat, alkatrészeket megfelelően tárolják és védik,

e) a kiselejtezett anyagokat és alkatrészeket oly módon különítik el és határozzák meg, hogy az kizárja a repülőeszközbe történő beépítésüket.

134. § (1) Gyártásfelügyelő az lehet, aki a repülőeszköz gyártásában kellő tapasztalatot szerzett, valamint rendelkezik

a) felsőfokú repülő-, gépész-, vagy közlekedésmérnöki végzettséggel, vagy

b) legalább középfokú repülő-, gépész-, vagy közlekedés-gépésztechnikusi szakképesítéssel, vagy

c) legalább 5 éves repülőeszköz gyártásban, fejlesztésben, üzemeltetésben eltöltött tapasztalattal.

(2) A gyártásfelügyelő felelős a repülőeszköz gyártása során azért, hogy a repülőeszköz megfeleljen az Európai Unióban, vagy valamely tagállamában elfogadott szabványnak vagy alkalmassági előírásnak és a gyártott repülőeszköz aerodinamikai és szilárdsági jellemzői alapján várhatóan megfeleljen a tervezett felhasználási célnek.

135. § A gyártás során a repülőeszköz ellenőrző repülését végző légi járművezetőt a gyártásfelügyelő jelöli ki.

136. § A gyártó kötelezettsége:

a) a repülőeszköz vonatkozó szabványnak, alkalmassági előírásnak, gyártásnak való megfelelése meghatározásához szükséges műszaki adatok, rajzok, dokumentumok rendelkezésre állása biztosítása és a gyártás helyén tartása,

b) a szükséges berendezések, mérő és ellenőrző műszerek rendelkezésre állása, vagy szerződés útján történő rendelkezésre állása biztosítása,

c) működtetni a gyártás ellenőrzési-rendszert,

d) belső események jelentésére szolgáló rendszert kialakítani és fenntartani annak érdekében, hogy lehetővé tegye a gyártás során történt eseményekre vonatkozó jelentések összegyűjtését és értékelését a káros tendenciák meghatározása, valamint a hiányosságok kiküszöbölése érdekében, továbbá a jelenthető események kivonatolását, oly módon, hogy a rendszer magában foglalja az eseményekre vonatkozó lényeges információk értékelését és a kapcsolódó információk terjesztését.

137. § (1) A repülőeszköz gyártója a teljes repülőeszközre vonatkozóan megfelelőségi nyilatkozatot bocsát ki, a repülőeszköz tulajdonjogának első átruházásakor.

(2) A gyártói megfelelőségi nyilatkozatot a gyártó szervezetnél felelős beosztást betöltő, arra feljogosított személy írja alá.

(3) A megfelelőségi nyilatkozat a következőket tartalmazza:

a) nyilatkozatot a repülőeszközre vonatkozóan, amely szerint a repülőeszköz megfelel az Európai Unióban, vagy valamely tagállamában elfogadott szabványnak vagy alkalmassági előírásnak és a gyártott repülőeszköz aerodinamikai és szilárdsági jellemzői alapján megfelel a tervezett felhasználási célnak,

b) a repülőeszköz egyedi konfigurációs adatait.

(4) A repülőeszköz gyártójának a megfelelőségi nyilatkozathoz mellékelnie kell a repülőeszköz üzemeltetési kézikönyvét.

4. RÉSZ

ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

138. § (1) Ez a rendelet - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - a kihirdetését követő 90. napon lép hatályba.

(2) A

a) 112. § (2) bekezdés b) pontja,

b) 112. § (3) bekezdés b) pontja,

c) 113. § (2) bekezdés b) és d) pontja,

d) 113. § (3) bekezdés a) pont ab) alpontja valamint

e) 119. § (2) bekezdése

2017. január 1-jén lép hatályba.

(3) E rendelet hatálybalépését megelőzően kiadott és érvényes légi jármű gyártási, karbantartási, légi alkalmasság-irányítói engedélyeket, vagy repülőeszköz gyártási, javítási, karbantartási és tanúsítási engedélyeket a légiközlekedési hatóság kérelemre e rendelet szerinti engedélyekre cseréli, ha a kérelmező megfelel e rendeletben meghatározott követelményeknek.

(4) A használt siklóernyőre, gyalog sárkányrepülőre, ejtőernyőre a 116. § (2) bekezdésében meghatározottaktól eltérően is kiadható korlátozott megfelelőségi tanúsítvány, ha rendelkezik a rendelet hatályba lépését megelőzően hatályos jogszabályok alapján arra jogosult szervezet által kiadott, rendeltetésszerű használatra vonatkozó igazolással.

(5) E rendelet hatálybalépését megelőzően kiadott és érvényes, a (3) bekezdésben meghatározott engedélyk a lejáratukig, de legfeljebb e rendelet hatálybalépését követő 1 évig hatályosak.

(6) E rendelet tervezetének a műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv - a 98/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvvel módosított - 8-10. cikke szerinti előzetes bejelentése megtörtént.

139. § Ez a rendelet a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

140. § Hatályát veszti a polgári légi járművek típus- és légi alkalmasságáról szóló 63/2001. (XII. 23.) KöViM rendelet.

1. melléklet a 21/2015. (V. 4.) NFM rendelethez

A légi járművezető által elvégezhető egyszerű karbantartási feladatok

1. Magyarázat:

1.1. A táblázatban szereplő „Nem” kifejezés jelenti azt is, hogy a feladatot a légi járművezető nem láthatja el, vagy a feladat az adott légi jármű kategóriában nem értelmezhető.

1.2. Az „Igen*”-gal jelölés esetén a feladat csak látva repülési szabályokra (ún. visual flight rules - VFR) engedélyezett légi járművön végezhető el.

2.

	ATA szám	Terület	Feladat	Repülőgép <2730 kg	Helikopter <2730 kg
1.	09	Vontatás és gurulás	Csatlakozási pontok, mozgató elemek ellenőrzése, tisztítása és kenése, a vontatókötél és a szakadóbetét cseréje.	Igen	Nem
2.			A tükrök felszerelése, cseréje.	Igen	Igen
3.	11	Feliratok	Feliratok és figyelmeztető jelzések tisztítása, cseréje a Repülési Kézikönyv és a Karbantartási kézikönyv szerint.	Igen	Igen
4.	12	Napi karbantartás	Üzemanyag, olaj, hidraulika, jégtelenítő és szélvédőmosó folyadék utántöltése.	Nem	Igen
5.			A szerelés nélkül, vagy burkolat eltávolítása után könnyen elérhető szerkezeti egységek kenése.	Igen	Igen
6.	20	Általános eljárások	Biztosító drótok, sasszegek cseréje, kivéve a hajtóművön, a meghajtási rendszeren, és a légi jármű kormányvezérlő rendszerén.	Igen	Igen
7.			Egyszerű, nem szerkezeti kapcsok cseréje és beállítása, kivéve a szegecselést igénylő csatlakozók és anyák cseréje.	Igen	Igen
8.	21	Szellőző rendszer	A flexibilis tömlők és csövek cseréje.	Igen	Igen
9.	23	Kommunikációs rendszer	A gyorscsatlakozókkal ellátott műszerfalba szerelt kommunikációs egységek cseréje.	Igen*	Igen*
10.	24	Elektromos rendszer	Az akkumulátorok cseréje és ápolása, kivéve a NiCd akkumulátorokat.	Igen*	Igen*
11.			A nem elsődleges berendezésekhez tartozó hibás kábelek cseréje, kivéve az indító, a generátor, az elsődleges navigációs és kommunikációs rendszer és az alpműszerekhez tartozó kábelelést.	Igen	Igen
12.			Az összekötő kábelek cseréje, kivéve a helikopter kormányvezérlő rendszerében és a forgó részekben.	Igen	Igen
13.			Biztosítékok cseréje a megfelelő értékűre.	Igen	Igen
14.	25	Felszerelések	A biztonsági övek, hevederek kivétele és visszahelyezése, kivéve a légszákrendszerrel összefüggő hevedereket.	Igen	Igen

15.			Az ülések és az ülések alkatrészeinek cseréje, ha az a légijármű szerkezetének megbontása nélkül elvégezhető, valamint ha az nem vezetőülés.	Igen	Igen
16.			A gyorscsatlakozókkal szerelt emergency flotation gear ki- és beszerelése.	Nem	Igen
17.			A műszerfalon elhelyezett, gyorscsatlakozókkal szerelt nem elsődleges berendezések ki- és beszerelése.	Igen	Igen
18.			A hordozható oxigénpalackok cseréje, kivéve az állandó telepítésű palackokat és a hozzá kapcsolódó rendszereket.	Igen	Nem
19.			Az ELT ki- és beszerelése.	Igen	Igen
20.	27	Kormányvezérlő rendszer	A kormányoszlop és az oldalkormány pedálok ki és beszerelése a másodpilóta oldalán, ha azok gyorsan, könnyen szerelhetők.	Igen	Nem
21.	28	Üzemanyagrendszer	Az üzemanyag-szűrő részeinek tisztítása és cseréje.	Igen	Nem
22.	30	Jégtelenítő rendszer, esővédelem	Az ablaktörlő cseréje.	Igen	Igen
23.	31	Műszerek	A gyorscsatlakozókkal ellátott műszerfal ki- és beszerelése.	Igen*	Igen*
24.			A pitot-statikus rendszer működésének és tömítettségének ellenőrzése.	Igen*	Igen*
25.			A pitot-statikus rendszer vízgyűjtőinek kiürítése.	Igen*	Igen*
26.			A műszerek által jelzett értékek ellenőrzése.	Igen	Igen
27.	32	Futómű	A futómű ki- és beszerelése, cseréje, javítása, beleértve a futómű-csapágy cseréjét és kenését.	Igen	Igen
28.			Csúszótalp cseréje, a hótalpak fel- és leszerelése.	Nem	Igen
29.			A hidraulika-folyadék feltöltése.	Igen	Igen
30.			A lengéscsillapítók elasztikus részeinek cseréje.	Igen	Nem
31.			Olaj, vagy levegő töltése a lengéscsillapítókba.	Igen	Nem
32.			A futómű és a csúszótalp cseréje.	Igen	Nem
33.			Csúszók cseréje.	Igen	Nem
34.			A futómű áramvonalazó burkolatának le- és felszerelése.	Igen	Nem
35.			Az egyszerű kábelezésű mechanikus fék beállítása.	Igen	Nem
36.			A kopott fékbetétek cseréje.	Igen	Igen
37.	33	Világítás és fények	Külső és belső lámpák, izzók, lámpatestek, lámpaburák cseréje.	Igen	Igen
38.	34	Navigáció	A navigációs adatbázis frissítése, kivéve az automata repülésvezérlő rendszerben és a transzponderben.	Igen	Igen
39.			A gyorscsatlakozókkal ellátott műszerfalba szerelt navigációs műszerek cseréje, kivéve az elsődleges repülésvezérlő rendszerben, az automata repülésvezérlő rendszerben, és a transzponderben.	Igen*	Igen*
40.			Az adatrögzítő beszerelése és frissítése.	Igen	Igen
41.	51	Szerkezet	Kisebbszennyeződések, vászon feltjainak eltávolítása, ha az nem jár szerkezeti elemek,	Igen	Nem

			vagy kormányfelületek megbontásával.		
42.			Védőtakaró használata, ha ahhoz nem kell szerkezeti elemeket, vagy kormánysszerveket megbontani.	Igen	Igen
43.			A felületek csiszolása, polírozásaa szerkezeti elemek és a kormánysszervek szétszerelése nélkül. A művelet érintheti a festett, vagy fóliázott jelzéseket, beleértve a lajstrom vagy azonosító jelet is.	Igen	Igen
44.			A nem szerkezeti burkolatok javítása, ha az nem jár alakváltoztatással.	Igen	Igen
45.	52	Ajtók	Az ajtók fel- és leszerelése.	Igen	Igen
46.	53	Törzs	A berendezések és a kárpitok kisebb javítása, ha az a szerkezeti részek megbontása nélkül végezhető és nincs hatással a kormánysszervek működésére.	Igen	Igen
47.	56	Ablakok	Az oldalsó ablakok cseréje, ha a beszerelés nem igényel szegecselést, vagy ragasztást.	Igen	Igen
48.	61	Légcsavar	A légcsavarkúp fel- és leszerelése.	Igen	Nem
49.	62	A főrotor	A főrotorlapátok fel- és leszerelése, ha az nem igényel speciális szerszámokat. Csak az eredeti rotorlapát szerelhető vissza, eredeti helyzetébe a farkrotor kivételével.	Nem	Igen
50.	6365	Jeltovábbítás	A fémforgács-érzékelők leszerelése, ellenőrzése és visszaszerelése, ha az önbiztosító típusú és nem elektromos kijelzésű.	Nem	Igen
51.	67	Kormányvezérlő rendszer	A kormányoszlop és az oldalkormány pedálok és a kollektív kormány ki- és beszerelése a másodpilóta oldalán, ha azok gyorsan könnyen szerelhetőek.	Nem	Igen
52.	71	Hajtómű szerelés	A burkolatok fel- és leszerelése a légcsavar vagy a kormánysszerkezet szerelése nélkül.	Igen	Igen
53.			A levegőszűrő ellenőrzése és cseréje.	Igen	Nem
54.	72	Hajtómű	A fémforgács-érzékelők leszerelése, ellenőrzése és visszaszerelése, ha az önbiztosító típusú és nem elektromos kijelzésű.	Igen	Igen
55.	73	Hajtómű tüzelőanyag rendszer	Az üzemanyagrendszer tisztító és szűrő alkatrészek tisztítása és cseréje.	Igen	Nem
56.			A szükséges mennyiségű olaj bekeverése az üzemanyagba.	Igen	Nem
57.	74	Hajtómű indító rendszer	A gyertyák beállítása, tisztítása és cseréje.	Igen	Nem
58.	75	Hűtés	A hűtőfolyadék utántöltése.	Igen	Nem
59.	77	Hajtómű-ellenőrző műszerek	A gyorscsatlakozókkal ellátott műszerfalba szerelt hajtómű-ellenőrző műszerek cseréje.	Igen	Nem
60.	79	Olajrendszer	Az olajrendszer tisztító és szűrő alkatrészek tisztítása és cseréje.	Igen	Nem
61.			Az olajszűrő cseréje, ha az spin on/off típusú.	Nem	Igen
62.			A motor és a hajtómű olaj cseréje, utántöltése.	Igen	Igen

3.

	ATA szám	Terület	Feladat	Vitorlázó-repülőgép	SSPS	SLPS/TM
1.	08	Tömegmérés	A trim beállítások új	Igen	Igen	Igen

			tömegmérést nem igénylő kismértékű átszámítása.			
2.	09	Vontatás és gurulás	Csatlakozási pontok, mozgató elemek ellenőrzése, tisztítása és kenése, a vontatókötél és a szakadóbetét cseréje.	Igen	Igen	Igen
3.			A tükrök felszerelése, cseréje.	Igen	Igen	Igen
4.	11	Feliratok	Feliratok és figyelmeztető jelzések tisztítása, cseréje a Repülési Kézikönyv és a Karbantartási kézikönyv szerint.	Igen	Igen	Igen
5.	12	Napi karbantartás	A szerelés nélkül, vagy burkolat eltávolítása után könnyen elérhető szerkezeti egységek kenése.	Igen	Igen	Igen
6.	20	Általános eljárások	Biztosító drótok, sasszegek cseréje, kivéve a hajtóművön, a meghajtási rendszeren, és a repülőgép kormányvezérlő rendszerén.	Igen	Igen	Igen
7.			Egyszerű, nem szerkezeti kapcsolók cseréje és beállítása, kivéve a szegecselést igénylő csatlakozók és anyák cseréje.	Igen	Igen	Igen
8.			A holtjátékok ellenőrzése és beállítása a kormányoszlopokon és a szárny - törzs csatlakozásánál a gyártó által előírt egyszerű eszközökkel.	Igen	Igen	Igen
9.	21	Szellőző rendszer	A flexibilis tömlők és csövek cseréje.	Igen	Igen	Igen
10.	23	Kommunikációs rendszer	A gyorscsatlakozókkal ellátott műszerfalba szerelt kommunikációs egységek cseréje.	Igen	Igen	Igen
11.	24	Elektromos rendszer	Az akkumulátorok és napelemek cseréje.	Igen	Igen	Igen
12.			Elektromos kábelek telepítése, csatlakoztatása a már meglévőkhöz az olyan nem műszerek számára, mint például az elektromos variométer, vagy a fedélzeti számítógép, kivéve a kötelező navigációs és kommunikációs műszereket, illetve a motor kábelezését.	Igen	Igen	Igen
13.			A nem elsődleges berendezésekhez tartozó hibás kábelek cseréje, kivéve az indító, a generátor az elsődleges navigációs és kommunikációs rendszer és az alaplészerekhez tartozó kábelezést.	Igen	Igen	Igen
14.			Az összekötő kábelek cseréje.	Igen	Igen	Igen
15.			A nem kötelező műszerekhez tartozó kábelvégek préselése, vagy forrasztása, kivéve az	Igen	Igen	Igen

			indító,a generátor az elsődleges navigációs és kommunikációs rendszer, valamint a kormány vezérlés kábelezését.			
16.			Biztosítékok cseréje a megfelelő értékűre.	Igen	Igen	Igen
17.	25	Felszerelések	A biztonsági övek, hevederek cseréje.	Igen	Igen	Igen
18.			Az ülések és az ülések alkatrészeinek cseréje, ha az a gép szerkezetének megbontása nélkül elvégezhető.	Igen	Igen	Igen
19.			A műszerfalon elhelyezett, gyorscsatlakozókkal szerelt nem elsődleges berendezések ki- és beszerelése.	Igen	Igen	Igen
20.			A nem elsődleges műszerek, berendezések ki- és beszerelése.	Igen	Igen	Igen
21.			A szárnytisztító (bogárevő) telepítése, le- és felszerelése, a gép szerkezetének, alakjának megváltoztatása nélkül.	Igen	Igen	Igen
22.			A nyomásérzékelő rendszer csöveinek levétele és felrakása.	Igen	Igen	Igen
23.			A hordozható oxigénpalackok cseréje a kivéve az állandó telepítésű palackokat és a hozzá kapcsolódó rendszereket.	Igen	Igen	Igen
24.			Air brake chute telepítése és karbantartása.	Igen	Igen	Igen
25.			Az ELT ki és beszerelése.	Igen	Igen	Igen
26.	26	Tűzvédelem	A tűzérzékelők és tűzjelzők cseréje.	Nem	Igen	Igen
27.	27	Kormányvezérlő rendszer	A réstakarók telepítése és karbantartása, ha az nem jár a kormányfelületek megbontásával.	Igen	Igen	Igen
28.			A kormányfelületek kitérésének mérése azok leszerelése nélkül.	Igen	Igen	Igen
29.			A kormányok mozgatásának ellenőrzése szemrevételezéssel.	Igen	Igen	Igen
30.			A kormányoszlop vagy a féklap gázos csillapítóinak cseréje.	Igen	Igen	Igen
31.			A kormányoszlop és az oldalkormány pedálok ki- és beszerelése a másodpilóta ülésében, ha azok gyorsan könnyen szerelhetők.	Igen	Igen	Igen
32.	28	Üzemanyag-rendszer	Önzáró csatlakozóval ellátott üzemanyag vezeték cseréje.	Nem	Igen	Nem
33.			Az üzemanyag-szűrő tisztítása és cseréje.	Nem	Igen	Igen
34.	31	Műszerek	A gyorscsatlakozókkal ellátott műszerfal ki- és beszerelése.	Igen*	Igen*	Igen*
35.			A pitot-statikus rendszer működésének és tömíttségének	Igen	Igen	Igen

			ellenőrzése.			
36.			A műszerfal rezgéscsillapítóinak cseréje.	Igen	Igen	Igen
37.			A pitot-statikus rendszer vízgyűjtőinek kiürítése.	Igen	Igen	Igen
38.			A sérült flexibilis műszercsövek cseréje.	Igen	Igen	Igen
39.	32	Futómű	A futómű ki és beszerelése, cseréje, javítása, beleértve a futómű-csapágy cseréjét és kenését.	Igen	Igen	Igen
40.			A hidraulika-folyadék feltöltése.	Igen	Igen	Igen
41.			A lengéscsillapítók elasztikus részeinek cseréje.	Igen	Igen	Igen
42.			Olaj, vagy levegő töltése a lengéscsillapítókba.	Igen	Igen	Igen
43.			A futómű ajtók szerelése, javítása beleértve a mozgató pántokat vagy gumikat.	Igen	Igen	Igen
44.			A kerekek és sítalpak átváltása.	Igen	Igen	Igen
45.			A fő- a farok- és a szárnycsúszók fel- és leszerelése, karbantartása.	Igen	Igen	Igen
46.			A futómű áramvonalazó burkolatának le- és felszerelése.	Igen	Igen	Igen
47.			Az egyszerű kábelezésű mechanikus fék beállítása.	Igen	Igen	Igen
48.			A kopott fékbetétek cseréje.	Igen	Igen	Igen
49.			Az elhasználódott előregedett rugók cseréje.	Igen	Igen	Igen
50.			Egyszerű futómű figyelmeztető rendszer ki- és beszerelése.	Igen	Igen	Igen
51.	33	Világítás és fények	Külső és belső lámpák, izzók, lámpatestek, lámpaburák cseréje.	Nem	Nem	Igen
52.	34	Navigáció	A navigációs adatbázis frissítése, kivéve az automata repülésvezérlő rendszerben és a transzponderben.	Igen	Igen	Igen
53.			A gyorscsatlakozókkal ellátott műszerfalba szerelt navigációs műszerek cseréje, kivéve a repülésvezérlő rendszerben, az automata repülésvezérlő rendszerben.	Igen	Igen	Igen
54.			Az adatrögzítő beszerelése és frissítése.	Igen	Igen	Igen
55.	51	Szerkezet	Kisebbszennyeződések, szövetfoltok eltávolítása, ha az nem jár szerkezeti elemek, vagy kormányfelületek megbontásával.	Igen	Igen	Igen
56.			Védőtakaró használata, ha ahhoz nem kell szerkezeti elemeket, vagy kormányserveket megbontani.	Igen	Igen	Igen
57.			A felületek csiszolása, polírozása a szerkezeti elemek és	Igen	Igen	Igen

			a kormányservek szétszerelése nélkül. A művelet érintheti a festett, vagy fóliázott jelzéseket, beleértve a lajstromjelet is.			
58.			A nem szerkezeti burkolatok javítása, ha az nem jár alakváltoztatással.	Igen	Igen	Igen
59.	52	Ajtók	Az ajtók fel- és leszerelése.	Igen	Igen	Igen
60.	53	Törzs	A berendezések és a kárpitok kisebb javítása, ha az a szerkezeti részek megbontása nélkül végezhető és nincs hatással a kormányok mozgatására.	Igen	Igen	Igen
61.	56	Ablakok	Az oldalsó ablakok cseréje, ha a beszerelés nem igényel szegecselet, vagy ragasztást.	Igen	Igen	Igen
62.	57	Szárnyak	A szárnykeretek és szárnycsúszók fel- és leszerelése, javítása, beleértve a rugós kivitelűt.	Igen	Igen	Igen
63.			A flexibilis víztartály ki- és beszerelése.	Igen	Igen	Igen
64.			Elfogadott típusú turbulátor és réstakaró fel- és leszerelése.	Igen	Igen	Igen
65.	61	Légcsavar	A légszavarkúp fel- és leszerelése.	Nem	Igen	Igen
66.	71	Hajtómű szerelés	A hajtómű ki- és beszerelése, beleértve a motort és a légszavart.	Nem	Igen	Nem
67.			A burkolatok fel- és leszerelése a légszavar vagy a kormányok szerelése nélkül.	Nem	Igen	Igen
68.			A levegőszűrő ellenőrzése és cseréje.	Nem	Igen	Igen
69.	72	Hajtómű	A fémforgács-érzékelők leszerelése, ellenőrzése és visszaszerelése, ha az önbiztosító típusú és nem elektromos kijelzésű.	Nem	Igen	Igen
70.	73	Hajtómű tüzelőanyag rendszer	Az üzemanyagrendszer-tisztító és -szűrő alkatrészek tisztítása és cseréje.	Nem	Igen	Igen
71.			A szükséges mennyiségű olaj bekeverése az üzemanyagba.	Nem	Igen	Igen
72.	74	Hajtómű indító rendszer	A gyertyák beállítása, tisztítása és cseréje.	Nem	Igen	Igen
73.	75	Hűtés	A hűtőfolyadék utántöltése.	Nem	Igen	Igen
74.	76	Hajtómű vezérlés	A tolóerő kismértékű állítása úgy, hogy az ne befolyásolja számottevően a repülés fázisait.	Nem	Igen	Nem
75.	77	Hajtómű-ellenőrző műszerek	A gyorscsatlakozókkal ellátott műszerfalba szerelt hajtómű-ellenőrző műszerek cseréje.	Nem	Igen	Igen
76.	79	Olajrendszer	Az olajrendszer-tisztító és -szűrő alkatrészek tisztítása és cseréje.	Nem	Igen	Igen

77.			A motor- és a hajtóműolaj cseréje, utántöltése.	Nem	Igen	Igen
-----	--	--	---	-----	------	------

2. melléklet a 21/2015. (V. 4.) NFM rendelethez

A repülőeszköz megfelelőségi vizsgálati eljárása

I. Sárkányrepülő eszköz vizsgálati eljárása

1. A sárkányrepülő eszköz dokumentációjának ellenőrzése
2. A sárkányrepülő eszköz előkészítése vizsgálatra
  - 2.1. Ha a bevizsgáló megítélése szerint a csövek állapotának ellenőrzésére nincs egyéb lehetőség, akkor a vitorlát a vázról le kell húzni.
  - 2.2. Minden csavart és rögzítőszeget meg kell lazítani, lélekcsavart ki kell szerelni.
  - 2.3. Minden csővégzárát (végdugót) el kell távolítani.
  - 2.4. Legalább 1 hüvelyt (muffot) lehúzni, az ekkor esetleg tapasztalható, korróziógyanú esetén minden hüvelyt (muffot) le kell húzni.
3. Csövek, vázszerkezet ellenőrzése
  - Bal szárnytartó
  - Jobb szárnytartó
  - Gerinc
  - Pilóta felfüggesztés
  - Bal keresztartó
  - Jobb keresztartó
  - Trapéz szárak
  - Kormányrúd
  - Árboc (ha van)
  - Szárny végtartó
  - Rögzítő és biztosítóelemek
  - Csatlakozóelemek, közdarabok (pufnik)
4. Sodronyok ellenőrzése
  - Felső hossz- és keresztkör
  - Alsó hossz- és keresztkör
  - Felhúzó sodrony, váltóberendezés
5. Vitorla ellenőrzése
  - Anyaga, varrások, latnizsebek
  - Ponyvakarikák, rögzítőhevederek, szárnyvég kikötés
  - Vitorlafeszítő zsinórok
  - Latnik, latniprofil, rögzítőelemeik
  - Esetleges javítások ellenőrzése
6. Beállítások ellenőrzése
  - V-állás (alsó keresztkör sodronyhossz)
  - Szárnyvégelcsavarás/dive-stick beállítások
7. Hosszstabilitást befolyásoló rendszer ellenőrzése
  - árbocos típusnál: Flatterzsinór és szárnyvég határoló
  - árboc nélküli típusnál: Dive-stick (sprog) és kapcsolódó elemei

II. A siklóernyő vizsgálati eljárása

1. A siklóernyő azonosítása, dokumentációjának ellenőrzése
2. Vizsgálati típusok
  - 2.1. A siklóernyőt az „A” vagy a „B” típusú vizsgálat egyikének kell alávetni.
  - 2.2. A vizsgálat megválasztásának alapja a siklóernyő gyártási dátumából meghatározott kora, illetve a bevizsgáló megítélése.
  - 2.3. A siklóernyő korának meghatározása
Amennyiben a gyártás dátumából csak az év állapítható meg, akkor a siklóernyő kora a vizsgálat évszámának és a gyártás évszámának különbsége.
  - 2.4. „A” típusú vizsgálat: csak 24 hónap alatti életkorú siklóernyő esetén alkalmazható.
    - 2.4.1. A vizsgálat tartalma: kupola, zsinórzat és heveder szemrevételezéses vizsgálata, valamint porozitás mérés.
  - 2.5. „B” típusú vizsgálat: kötelező 23 hónapot meghaladó korú siklóernyőnél. A bevizsgáló megítélésétől függően fiatalabb korú siklóernyőnél is választható ilyenkor az okot a vizsgálati jegyzőkönyvben rögzíteni kell.
    - 2.5.1. A vizsgálat tartalma: teljes „A” típusú vizsgálat, továbbá a kupola vitorlaanyagának szakítószilárdság vizsgálata, a trimhelyzet és szimmetria vizsgálata, valamint a felfüggesztő rendszer vizsgálata.
3. A vizsgálat lépései vizsgálati típus szerint
  - 3.1. A vizsgálatokra a gyártói előírás követendő. Ha a vonatkozó gyártói előírás nem ismert vagy nem alkalmazható, akkor a következő eljárásokat és értékeket kell alkalmazni.
  - 3.2. „A” típusú vizsgálat lépései
    - a) Azonosítás
A siklóernyő azonosításához a vizsgálati dokumentációban rögzítendő adatok:
      - Tulajdonos neve
      - Siklóernyő gyártója, típusa, mérete, gyári száma, gyártás éve vagy év/hó dátuma
      - Siklóernyő azonosító jele
    - b) Szemrevételezés
      - ba) Kupola
        - alsó/felső vitorla általános állapota
        - kupola varrások állapota
        - bekötési pontok állapota
        - sérülések, javítások
      - bb) Zsinórzat
        - zsinórhurkok varrásának állapota
        - körszövött burkolat épsége (sérült zsinór esetén a megfelelés kizárt)
        - töredezettség
      - bc) Hevederek, kiegészítők
        - Kopások üzemszerű mértéke
        - Zsinór karabinerek állapota
        - Varrások épsége
        - Trimrendszer épsége, működőképessége
        - Fékek és fékcsiga épsége, szabad működése
      - c) Vitorlaanyag porozitás vizsgálata
        - A vitorlaanyag légáteresztését 250 cm³, 60% páratartalmú, 20 fok C hőmérsékletű levegőnek, 38.5 cm² felületen, 10 mbar nyomáskülönbségnél mért áthaladási idejével jellemezzük,

- megmérendő a felső vitorla porozitása a belépőél közelében, legalább három cellán, a választott cellák közül legalább az egyik középső elhelyezkedésűnek kell lennie,

- a megfelelés minimuma: a mért porozitás értékek átlaga legalább 18 sec.

3.3. „B” típusú vizsgálat kiegészítő lépései

a) Kupolaanyag szakítószilárdság vizsgálata

A megfelelés minimuma: a felső vitorlán a középső cella középső területén az anyagnak szakadás nélkül el kell viselnie egy átszúrt 100-as gépi varrótűre a szövet síkjában ható 6N terhelést.

b) Trimhelyzet és szimmetria vizsgálata. A vizsgálat a gyártói méretábrázat alapján minden zsinór hosszának ellenőrzéséből áll, amely gyártói előírás szerint vagy annak hiánya esetén 50 N feszítettség alatt mérendő. A trimhelyzet akkor megfelelő, ha a gyártó által megadott tűrés érték teljesül. Gyártó által megadott tűrés érték hiányában a trimhelyzet akkor megfelelő, ha a gyártó által megadott zsinórméret a zsinórkarabineren alkalmazható legközelebbi hurkolás pontosságával teljesül, az eltérés más hurkolással nem csökkenthető. Vizsgálni és jegyzőkönyvezni kell az ellenoldali zsinór párok közötti legnagyobb aszimmetria értékét is.

c) Felfüggesztő rendszer terheléses vizsgálata

A felfüggesztő rendszer megfelelő, ha szakadás nélkül elvisel 200 N ellenőrző húzó terhelést minden bekötési pont és a főkarabiner bekötési pontja között.

4. A megfelelési tanúsítvány érvényessége

4.1. Az „A” típusú vizsgálat esetén a megfelelési tanúsítvány 24 hónapra kiadható, olyan módon, hogy az érvényességi idő a siklóernyő 24 hónapos korát nem haladhatja meg.

4.2. A „B” típusú vizsgálat esetén a megfelelési tanúsítvány legfeljebb a vizsgálatot követő év azonos hónapjának azonos napjáig adható ki.

4.3. Bevizsgáló megítélése alapján, a jegyzőkönyvben rögzített bármilyen műszaki okból, a 4.1. és 4.2. pontban meghatározottaknál rövidebb időtartamra is adható tanúsítás.

III. Ejtőernyő vizsgálati eljárása

1. Az ejtőernyő azonosítása, dokumentációjának ellenőrzése

2. Vizsgálat lépései

2.1. Azonosítás törzskönyv és hajtogató lap alapján

Az ejtőernyő azonosításához a vizsgálati dokumentációban rögzítendő adatok:

a) Tulajdonos neve

b) Tok-hevederzet gyártója, típusa, mérete, gyári száma, gyártási ideje

c) Főernyő gyártója, típusa, mérete, gyári száma, gyártási ideje

d) Tartalék-ernyő gyártója, típusa, mérete, gyári száma, gyártási ideje

2.2. Szemrevételezés

A szemrevételezés vizsgálatát a karbantartói kézikönyvben és a gyártói utasításokban foglaltak szerint, a következő pontoknak megfelelően szükséges végrehajtani.

2.2.1. Kupola, zsinórzat, tok és hevederzet, hevederzet

a) Kupola

A kupola selyem anyaga és általános állapota, kupola összeállító varratok, cella válaszfalak és átömlő nyílások, felkötő szalag és varratok, merevítő szalagok és varratok, zsinórrögzítő szalagok és varratok, stabilizáló lapok és varratok, farkasfogak és varratok állapota.

b) Zsinórzat

Tartó zsinórzat általános állapota, zsinór szem és varrat, ipszilon elágazás és varrat, irányító zsinór általános állapota, fék helyszín és varrat, fogantyú helyszín és varratok állapota.

c) Tok és hevederzet

Tok és hevederzet általános állapota, borító lapok és varratai, borítólap merevítők, comb párnák, tépőzárak, fűzőgyűrűk, biztosító készülék kialakítás, RSL-kialakítás állapota.

d) Hevederzet

Főtartó hevederzet és varratai, tartalék ernyő felszakadó és varratai, tartalékernyő irányító fogantyúrögzítő kialakítás, mell heveder és varratai, fém alkatrészek, comb és mell gumi, kioldó és leoldó rendszer helyszíne állapota.

2.2.2. A tok és hevederzet tartozékai

a) Tartalék ernyő repülőzsák felkötő szalag és rugós nyitóernyő

aa) Repülőzsák

Repülőzsák anyaga, szalagok és varratai, repülő gumi és varrata, fűzőgyűrűk, tépőzárak, felkötő szalag és skyhook, fém alkatrészek állapota.

ab) Rugós nyitóernyő

Rugó, selyem anyaga, háló anyaga, szalag és varratok, rugó fedélmerevítő, fűzőgyűrűk állapota.

ac) Főernyő konténer

Konténer anyaga, szalag és varratok, fűzőgyűrűk, zsinórrögzítő gumik állapota.

b) Főernyő felkötő és nyitóernyő

ba) Felkötő

Szalag és varratok, fém tüskerögzítő szalag és varrat, kill line zsinór és varrat, fűzőgyűrű, tépőzárak, fém alkatrészek állapota.

bb) Nyitóernyő

Selyem anyaga, háló anyaga, szalag és varratok, fogantyú, fogantyúrögzítő szalag és varrat állapota.

bc) Főernyő felszakadó heveder

Heveder és varratok, szalagok és varratok, irányító fogantyú és helyszín, zsinór fül, tépőzárak, fém alkatrészek állapota.

bd) Egy és kétoldali RSL

Szalag és varrat, tépőzárak, fém alkatrészek állapota.

be) Tartalék ernyő kioldó

Fogantyú, sodrony, tüske, végzáró golyó állapota.

bf) Leoldó fogantyú és teflon szál

Fogantyú párna, tépőzár, teflon szál állapota.

3. A megfelelőségi tanúsítvány érvényessége

3.1. A megfelelőségi tanúsítvány érvényességi ideje a gyártó által megállapított következő felülvizsgálatig terjedő időtartam, de legfeljebb 12 hónap.

3.2. Bevizsgáló megítélése alapján, a jegyzőkönyvben rögzített bármilyen műszaki okból, a 3.1. pontban meghatározottaknál rövidebb időtartamra is adható tanúsítás.